

EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu ajakiri

Detsember 2006

*Kuupaistel roheline läigib jää,
Kuupaistel maastik sädeleb kui suhkur.
Õõtuules lumatorn keeb üles tuhkur
ja tähina meil vajub üle pää.*

*Ees metsamüürid. Lümes põlvini
kui hirved kaome neisse tuulehellad.
Kuid rinnas kumavad uusaasta kellad
Ja nende hääl käib taevavõlvini.*

Heiti Talvik

VASTUVÕTT ÕPETAJATE MAJAS

Pidulik sündmus tõi kaasa palju pidulikes riietes inimesi, laiad trepid, saalid, lilled ja muusika. Rääkis Kristjan ja rääkis Siimon, siis said nad kingitusi. Kõik soovisid õnne ja rõõmu, nagu see ikka kombeks on. Pidime jälle tunnistama, et kõige suurem tänu kuulub Richard Tõnnuse kõrvaarstile, kuna tema pandud kuuldeaparaat ei töötanud piisavalt hästi, et kuulda, kuidas Kristjan vastas, et ta ei tea, kas tal üldse jätkub selle jaoks aega. Just see väike apsakas tõi Kristjani skautlusesse ja muutis selle ajalugu.

Ja saabus buffee – pokaalid, salatid, kalad taigas, puuviljad, singirullid ja lihaviilud. Ning oligi kord Maarja ja Rein Rannapi käes. Nad tuiskasid saali kui Hollywoodi staarid, Maarjal maani must kleit ja Reinul pintsak. Kogu saal täitus helidega, mis meid tõesti lummas. Nii väike tüdruk, aga nii tugev hääl. See oli alles elamus... Tuleb tunnistada, et eestikeelsed laulud on maailma ilusaimad.

Ning ajalugu muutus taas – Siimon Haamer sai uueks peaskaudiks. Vahetustseremoonia oli tõeliselt härdameelne ja imeline. Kristjan kinkis Siimonile isegi samasuguse WOSMi lipsu, nagu tal endal oli ning Siimon vahetas oma lipsu kohe selle vastu ümber. Neil on nüüd ühesugused lipsud. Aga tõesti – peaskaut olla on uhke ja häa.

Skj. ANNIKA TRÄSS

Fotod: Gädvi Tammann ja Tanel Peets

EESTI SKAUTIDE ÜHINGUL UUS PEASKAUT

Skm. SIIMON HAAMER
Peaskaut

Tallinnas 25. novembril toimunud Eesti Skautide Ühingu üldkogu valis järgmiseks kolmeks aastaks uueks peaskaudiks skm. Siimon Haameri.

Kallid skaudid!

Laupäeval, 25. novembril 2006. a toimunud üldkogul, valiti mind uueks peaskaudiks. Täna teid kõiki usalduse eest ja loodan, et suudan täita minule pandud lootusi!

Kuid kindlasti ei suuda ma neid täita teieta, sest meie organisatsiooni alus ei ole peaskaut ja peastaap, vaid üks väike salk. Kui meil on hakkajad hundid, skaudid, vanemskaudid, rändurid ja neil kõigil vastutustundlikud juhid, siis on Eesti Skautide Ühingu tulevikku. Loodan, et te kõik olete jätkuvalt innukad appi tulema ürituste korraldamisel ning igasuguste muude ülesannete täitmisel. Teeme seda kõike ju selleks, et anda oma panus selle maailma paremaks muutmiseks.

Ütlen siinkohal veelkord tänusõnad skm Kristjan Pommile, kes oli 9 aastat väga hea peaskaut meie liikumisele. Ta on andnud endast palju, vahest isegi liiga palju, meie organisatsiooni arengu nimel ning neid pingutusi on krooninud ka edu. Heameel on selle üle, et ta on jätkuvalt valmis mitmel moel kaasa aitama. Seega, uute tegudeni!

* * *

Peaskaudi ametist lahkuv skm. Kristjan Pomm, kes on olnud Eesti Skautide Ühingu peaskaut aastatel 1997–2006, lausus oma kohustusi üle andes: „Minu üheksa aastat kestnud ametiaeg peaskaudina on jõudnud sellega lõpule. Võimalus juhtida kolm ametiaega Eesti Skautide Ühingu on olnud suureks väljakutseks ja samuti ka suureks usalduse märgiks. Nendes aastates on mah- tunud väga palju erinevaid elamusi, ettevõtmisi, rõõmu ja kordaminekuid, milledest vaid ühte ja olulisimat on võimatu esile tuua.

Rõõm on olnud organisatsiooni kasvamise juures olla ja sellesse oma panus anda.

Oleme sirgunud Eesti üheks suurimaks noorteorganisatsiooniks, mille liikmeskond ületab tuhande. Samas on kindlasti veel pikk tee ees, et mitmekesistada oma tegevust ja kasvada liikmeskonnas. Eeldused selleks peaksid olema olemas.

Heameelt saab tunda ka selle üle, et meie ridades on jätkuvalt tublisid skaudijuhte, kellel on soovi ja valmisolekut olla vabatahtli- kuna skautluses nii kohaliku üksuse juhina, erinevate töögruppide ja ürituste korraldusmeeskondade liikmetena, lõpetades peastaabi liikmete ja peaskaudina. Eesti skautlus on saanud areneda tänu meie organisatsiooni tublidele liikmetele ja omavahelisele koostööle.

Meie tänusõnad kuuluvad ka headele koostööpartneritele, kes on meie ettevõtmistele toeks olnud. Suur tänu siinkohal väga hea koostöö ja toetuse eest ning loodan, Siimon, et Sinu ja Eesti Skautide Ühingu töö jätkub primas koostöövaimus ka edaspidi.

Eeloleval, 2007. aastal möödub 100 aastat skautluse sünnist ning saame olla uhked, et oleme osa ühest maailma suurimast, pea 30 miljonit noort ühendavast liikumisest, mille eesmärgiks on pakkuda noortele mitmekülgset seiklust ja põnevust kui ka uusi teadmisi andvat tegevust, et aidata kaasa tublide kodanike kasvamisele. Soovin, et maailma skautide juubeliaastal tunneksid ka Sina rõõmu skautlusest ja oled ikka jätkuvalt valmis kaasa aitama Eesti skautluse heale käekäigule.

Minagi olen ka edaspidi seotud Eesti Skautide Ühingu ettevõtmistega ja loodan, et meie teed skaudiradadel kohtuvad. Parimad skauditervitused kõigile skautidele ja head peatset skautluse juubeliaastat!”

ESÜ tunnustas kõrgelt skm Kristjan Pomm tegevust selle üheksa aasta jooksul, mis olid kutsetöö kõrvalt täis pühendatust Eesti skaudiliikumisele ning omistas talle ESÜ auliikme nimetuse. Ajakirja Eesti Skaut toimetuse ühineb selle arvamusega ja soovib arukust ning kannatlikku meelt uuele peaskaudile tema ees seisvas pingelises tegevuses, mis ikka on suunatud kogu meie skaudiorganisatsiooni arengule ja nii noorte kui vanade skautide üksmeelele, sest skaut jääb skaudiks alati selle sõna kõige sügavamal tähenduses.

Teadmiseks

Uue peaskaudi e-mailiks on peaskaut@skaut.ee ja Kristjan Pommiga on endiselt võimalik ühendust saada e-maililt skaut@skaut.ee. Eesti Skautide Ühingu kontaktandmed on jätkuvalt postiaadress: NK 260, 10503 Tallinn, tel/faks: 646 6530, e-post: info@skaut.ee.

PEATOIMETAJA VEERG

Skm. LEHO MÄNNIKSOO
Eesti Skaut peatoimetaja

Käes on detsember, jõulukuu. Kristlik maailm tähistab rahu- ja rõõmupühi. Neid pühitsevad needki, kes jõululapsukese sünni ja Jeesuse hilisemat tegevust vaid härdaks muinasjutuks peavad. Ometi kutsub jõulutunne kõiki headusele, üksteisest lugupidamisele ja mõistmisele.

Üha enam on inimühiskonnale tarvis üksmeelt. Eks erimeelsuste lahenduste otsimine ole mõjutanud ka suurte rahvusvaheliste organisatsioonide teket nagu ÜRO jt. Üks sellistest on ka ülemaailmne skaudiliikumine, mille asutamist möödub järgmisel aastal 100 aastat. See näitab liikumise tugevust.

Ülemaailmse poiste vennaskonna asutaja Robert Baden-Powell teenis oma kõrge sõjaväelise auastme välja Briti armees. Eri paigus oli ta näinud lahinguid, kaaslaste lahkumist teispoosusesse, eri rahvuste omavahelist vaenu ja vihkamist, kuid ka sõprust. Kõik see

viis ta mõttele, et kui juba poisipõlvest alates oleks eri rahvaste ja riikide juhtfiguurid omavahel head sõbrad, siis kaoks vast sõjad ja veresaunad. Ikka on just meessugu alustanud sõdu, mõelnud välja üha suurema hävitusjõuga tapariistu.

Bi-Pi kutsus ellu ülemaailmse poisteorganisatsiooni, kus erineva rahvuse ja usutunnistusega poisid-skaudid moodustasid globaalse ulatusega sõpruskonna. Viimaste omavaheline skaudivendlus pidi viima rahu ja heaolu kindlustamisele kogu maailmas.

Teame, et paraku ei ole meie planeedil veel olemas seda rahu ja rõõmu, milleni läbi kristliku maailmavaate lootis jõuda mees, kes skaudiliikumise ellukutsujana oli saanud isegi lordi tiitli. Selge on seegi, et kunagi ei saabu ka aega, mil kõik maailma inimesed on skaudid-gaidid. Sellest hoolimata peaksid skautlusesse tulijad selle Bi-Pi idee oma teadvusest läbi laskma ja skaudivanne peaks siduma inimesed rahu ja rõõmuvaate ümber kogu eluks. End veidi korrates ütlen, et me ei kuuleks paljusid ütlemas, et „olen endine skaut” vaid et „skaut jääb skaudiks alati”. Selleks on võimalused olemas ka seniorskautide ülemaailmse organisatsiooni näol, mis Eestimaal kipub hääbuma, sest liikmeskond koosneb enamaltjaolt skautidest-gaididest, kes oma skaudivande andsid enne II maailmasõda ja elasid selle järel läbi kõik vintsutused, mida aeg ja olud meie rahvale kaasa töid.

Püüdkem liikuda elus ikka õilsate eesmärkide suunas, olles puhtad sõnas, mõttes ja teos, kui need ka vahel utoopilistena näivad. Edendagem järjekindlalt sõprust üle rajajoonte.

Head jõulurahu ja -rõõmu kõigile!

EESTI SKAUTIDE ÜHINGU XII ÜLDKOGU

oli koos 25. novembril 2006

Seekordne üldkogu koosolek toimus Tallinnas Keskraamatukogu konverentsisaalis. Tähtsaid skaudijuhte ja skaute oli saanud pealinna Eesti eri piirkondadest. Toolid olid sinised ja õhkkond pidulik.

Avasõnad lausus Eenok Haamer. Seekordse sõnavõtu lõpetas ta oma skaudirühma lauluga „Põhjatähe poisid„. Traditsioonilise kõne pidas ka peavanem Tunne Kelam, rääkides tarbimiskultuurist ja vabadest riikidest ning ta rõhutas, et vabaduse kaaslane on vastutus.

Mikk Leedjärv luges ette kirjaliku tervituse Jaan Leppalt. Kuigi kõik toimus rangelt koosoleku vorminõudeid järgides, püsis õhus ülemeelik meeleolu. Kas puterdas mõni kõneleja oma tekstiga naljakalt või siis ilmus seinale mõni mitmetähenduslik ja humoorikas foto. Igav ei olnud.

Üldkogu koosolekul kinnitati ESÜ aastaaruanne, võeti vastu ESÜ ja EGLi tulevikku puudutav resolutsioon, kinnitati järgmiste aastate tegevuskava, mille raames sai eraldi räägitud järgmise aasta juubeliüritustest, kinnitati põhikirja ja 2006/2007 liikmemaksu muudatusettepanekud, võeti vastu 2007/2008 liikmemaks ja 2006/2007 eelarve, kinnitati liikmeskonna, arengukava, vormi ja sümbolika ning üldkogu kodukorra muudatusettepanekud ning tutvustati uue, 2008–2013 arengukava koostamise plaani.

Päris palju muudatusi toimus ESÜ peastaabi koosseisus. Üldkogu koosolekul sai ESÜle valitud uus peaskaut, kelleks sai skm. Siimon Haamer, peaskaudi asetäitjaks sai nskm. Mart Felding, majandusjuhiks nskm. Jüri Ehandi, programmijuhiks nskm. Aune Suve, skauditööala juhiks skj. Ainar Lillemaa.

Ühtlasi valiti nskm. Markus A. Kõiv jätkama oma tööd EGL ja ESÜ SA juhatuse liikmena.

Skj. ANNICA TRÄSS
Eesti Skaut toimetaja

EESTI SKAUTIDE ÜHINGU UUS PEASKAUT JA TÄNUSÕNAD KOOSTÖÖ EEST

Suur tänu kõigile tublidele Eesti Skautide Ühingu liikmetele, meie toetajatele ja sõpradele senise suurepärase koostöö ja panuse eest Eesti skautlusele. Tänane Eesti Skautide Ühing on saanud sirguda üheks Eesti suurimaks noorteorganisatsiooniks ainult tänu heale koostööle ja meie kõigi ühisele panusele.

1980. lõpus skaudiks saamine oli juhuse ning selles oli „süüdi“ skm. Ricahrd Tõnnus, kes mind Õismäel skaudiüksust looma kutsus. Sellele järgnes aastaid kestnud tegevus alguses Tallinna Skautide Maleva taasloomisel ja juhtimisel ning seejärel alates 1992. aastast töö Eesti Skautide Maleva peastaabis. Kindlasti ühed raskemad aastad olid ühise Eesti skaudiorganisatsiooni loomisega seotud püüdlused 1990. keskel. Ainulaadseks võimaluseks oli olla üks Eesti Skautide Ühingu asutajatest 1995. aasta suvel ning olla Eesti skautluse arengu juures alguses ESÜ peastaabis programmijuhi ning hiljem peaskaudi ametis ja omalt poolt organisatsiooni kasvamisele kaasa aidata.

Arusaam ja veendumus, et skautluse näol on tegemist vaieldamatult igati õigeid väärtusi kandva ja tohutult mitmekülgse tegevusega noorte liikumisega tekkis millalgi iseenesest ja tunnen jätkuvalt uhkust, et olen üks maailma pea 30 miljonist skaudist. Seega varsti juba peaaegu 20 aastat tagasi toimunud juhusest on saanud elustiil, mis on andnud uskumatult palju erinevaid elamusi, kogemusi ja ka oskusi. Vahest huvitavam on olnud koostöö ja kohtumised väga erinevate inimestega väga erinevatelt elualadelt, alustades meie oma väga erinevate elukutsetega skaudijuhitidest ja lõpetades Eesti riigijuhtide ja ühiskonnategelastega. Põnevust ja eredaid värve on kindlasti kaasa toonud ka skautluse rahvusvaheline

mõõde ja sellega seotud käigud maailma väga erinevatesse paikadesse ning taaskord kohtumised huvitavate inimestega. Üks ainulaadsemad oli 2002. aastal kohtumine Hollandi kroonprints Willem-Alexandri ja printsess Maximaga Tallinnas, kellega oli jutuks noorteühenduste ja skautluse osakaal tänases Eestis. Mällu on samuti sööbinud kohtumine Ernst Jaaksoniga Eesti Vabariigi 80. aastapäeva diplomaatilisel vastuvõtul ÜRO-s New-Yorgis 1998. aastal.

Erinevatest ettevõtmistest on võimatu esile tuua üht ja olulisimat, sest nii meie suurlaagrid, Metsamärgi kursused, Erna matkad, koolitused juhtidele, Tagametsa laagriala ning EGL ja ESÜ Sihtasutuse loomine, Jüripäevad, Talimängud, nõupäevad, kontori rajamine Tallinna, koostöö arendamine teiste organisatsioonide ja asutustega ning ka meie ajakiri „Eesti Skaut“ on olnud igaüks omal moel südameasjad, millesse üheskoos on tööd ja rõõmu pandud.

Ilmselt saaks kõigest sellest kirjutada paksu raamatu, sest erilisi hetki ja üritusi, mida on olnud võimalus kogeda, on tõeliselt palju. Olulisim on aga sõprus heade kaasliikmetega, mis on tekkinud läbi nii ühiste vaevade ja raskuste kui rõõmude ja võitude. Tänu mõnusale õhkkonnale ja teineteise toetamisele on mõnigi raskus kergemini ületatud ja rõõm jagatuna suuremaks saanud. Suur tänu veelkord suure usalduse, koostöö ja sõpruse eest!

Teotahet, vastutustunnet, kordaminekuid ja rõõmu ning rohkelt häid ideid peaskaut skm. Siimon Haamerile ja kõigile meie juhtidele, et meie ühine organisatsioon uuel jõul edasi areneks!

Head skautluse 100. juubeliaastat soovides

Skm. KRISTJAN POMM
Eesti Skautide Ühingu peaskaut 1997–2006

TERE TULEMAST SKAUTLUSESSE!

6. oktoobril Tallinnas ja 27. Tartus toimus Eesti Skautide Ühingu koolitus „Tere tulemast skautlusesse„. Koolituse sihtgrupp on eelkõige täisealised inimesed, kellel on huvi saada skaudijuhiks või soovivad ülevaadet skautluses toimuvast.

Tallinnas toimuval koolitusel käis kohal ka ajakirja Eesti Skaut korrespondent. Koolitajateks olid seekord skm. Kristjan Pomm, nskm. Markus Alfred Kõiv, nskm. Jüri Ehandi. Koolituse programmis olid Eesti Skautide Ühingu programm, tegevused, skautlik meetod, koonduste korraldamine ja palju muud. Loengute vahele mängiti õpetlikke ringmänge.

Osavõtjaid oli kümnekonna ringis, kuus osavõtjat olid tulnud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiast, üks Türitl ning Ülejäänud Tallinnast. Nagu esimene küsimuste voor näitas, siis oli nii mõnelgi osavõtjal segane skautluse erinevus teiste samalaadsete noorteorganisatsioonidega Eestis. Samuti oldi kursusele tulnud eesmärgiga alustada oma skaudisalgaga või rühma loomist. Loodame, et kõik osalejad said oma küsimustele vastused.

Hilisema tagasiside põhjal võib järeeldada, et antud koolitus oli vägagi huvitav ning osalejate sõnul väga informatiivne. Osavõtjate sõnul tuleks selliseid koolitusi korraldada tihemini ning propageerida osalemist aktiivsemalt ka lapsevanemate seas. Tartus toimunud koolitusel osales ligi kakskümmend huvilist.

Skj. DEIVIS TREIER, Eesti Skaut toimetaja

ESÜ ajakiri EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu väljaanne

Deivis Treier tel. e-post 5 275 333, deivis.treier@mail.ee

Doris Treier

Karolin Lillemäe tel. 56 913 430, e-post karolin.lillemae@mail.ee

Toimetuse sekretär Hele-Mai Madisson tel. 6 466 530,

e-post info@skaut.ee

Kujundus-küljendus: Gädvi Tammann tel. 56 913 962

Esikaane fotomontaažil Gädvi Tammanni ja Deivis Treieri fotod.

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja lühendada.

Fotosid ja käsikirju ei tagastata.

Ajakirja „Eesti Skaut“ toimetust tänab kõiki kirjasatajaid ja autoreid.

Ootame uusi kaastöid.

Järgmine number aprillis.

Ootame kirjutajaid, pildistajaid, joonistajaid kui ka lihtsalt sündmustest teavitajaid.

Kaastööd saata postiaadressil: pk 260; Tallinn 10503 või

e-post info@skaut.ee

Ole valmis juba täna!

Toimetuse postiaadress: pk 260, Tallinn 10503; e-post info@skaut.ee
Peatoimetaja: Leho Männiksoo tel. 56 498 225; e-post ajakiri@skaut.ee
Toimetajad: Annika Träss tel. 51 993 628; e-post annika.trass@mail.ee

Trükitud trükikojas Multiprint.

KALEVIPOJA LIPKONNAST

Nagu kirjasõna on meile jäädvustanud, oli meie nüüdne president Põhja-New Jersey Kalevipoja lipkonna Pesukarude salga skaut. Lipkonna asutamiseks andis tõuke väliseesti skautluses legendiks saanud skm. Elmar Saarniidu (Emu) kolimine New-Yorgist New Jerseysse. Kalevipoja lipkonna kõrgseisu ajal oli lipkonnas 45 skauti. Lipkonna Pesukarude salk oli oma üksuses vägagi edukas, saavutades oma kõrgperioodil I koha USA Eesti Skautide Maleva „Ole Valmis“ võistlustel. Igasuviseks traditsiooniks oli kalevipoegadel korraldada vähemalt üks nädalalõpulaager nimetusega „Ümera“, meenutamaks eestlaste muistset vabadusvõitlust ja lahingut Ümera jõel, kus võideti saksa raudrüütleid.

Koguteosest „Eesti Skautlus 50 aastat võõrsil“ loeme: „Põhja-Jersey eestlaskond seisis tugevalt oma skautide seljataga. Igal skautlikult üritusel, vaatamata aastaajale, oli tegevuse lõpuks hõrgutavate suupistetega laud kaetud – kas väljas pakases, mugavas ruumis või palavas päikeses. Pr Elvi Harju oli üks paljudest, keda jätkus otse kõikjale oma organisaatorlike võimetega. Teine vanaproua oli Rosalie Saarniit, kes igakord, kas tõi ise, või saatis kulleriga kohale küll lihapiirukaid, küll kohupiima kooke. Poiste algatusel valiti neist esimene kalevipoegade „Emaks“, teine „Auvanemaks“.

Pesukaru salgal, kuhu kuulus ka Toomas-Hendrik Ilves, oli mitmeid salgahüüdeid, nendest ühe autor oli tema ise ja see kõlas nii: „Teised salgad me maha lööme, oleme paksud ja palju sööme“!

Aga oli teisigi vaimukaid, nagu Rein Krevaldi: „Pesukarust ei ole puhtamat looma, alles praegu me salk läheb seepi tooma!“ või „Kalevipoja üksus on väga maru, sest me nimi on Pesukaru“!

Eesti skautide eesmärgiks oli võõrsil, nende oma sõnade järgi, eesti keele ja meele alalhoidmine. Nad lootsid, et kui ükskord peaks kodumaa vabaks saama, siis saab sinna tagasi minnes vabalt eesti keeles suhelda ja skautlust õpetada. Tuli pidi aga veel kaua tuha all hõõguma, enne kui kodumaal kõik pihrud kahel otsal jälle leegitsema löid ja Kalev taas koju jõudis, et ka kalevipojad sinna tagasi kutsuda.

Toomas-Hendrik alustas lipkonna hundupesas ja hiljem oli Pesukaru salga signalist, joonistaja ja laekur ühes isikus. Raha vastuvõtmist kinnitas ta isetehtud templiga. Skautmaster Saarniit on meenutanud, et pesukarude hulgast on võrsunud mitu ülikooliprofessorit ja üks Riigikogu liige. Nüüd siis saame sellesse loetellu kanda ka ühe Eesti Vabariigi Presidendi.

TOIMETUS

Vabariigi Presidendi Kantslei arhiiv

PEASKAUT KOHTUS PRESIDENDIGA

25. oktoobri hommikupoolikul kohtus Eesti Skautide Ühingu peaskaut skm. Kristjan Pomm Eesti Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvesega. Kohtumisel meenutas president positiivselt oma kunagist tegevust skaudina ja juttu oli ka mitmetest edasise koostöö mõtetest seoses skautluse 100. juubeli tähistamisega 2007. aastal kui ka skautluse toetamisest laiemas mõttes.

Kohtumise lõpus anti presidendile üle Skautide Maailmaorganisatsiooni rinnamärk, mille president kohe ka oma pintsakurevääriale kinnitas.

President Toomas Hendrik Ilves oli aastakümneid tagasi Eesti Skautide Malev USA-s Kalevipoja lipkonna liige.

Kohtumisel osales ka ESÜ infojuht nskm. Mikk Leedjärv.

SKAUTLUS 100

ÜLEMAAILMSE SKAUTLUSE LOOJA

Robert Baden-Powelli nime teavad meie tänapäeva skaudid vast kõik. Teame samuti, et skautluse alguseks loetakse Brownsea saarel toimunud skaudilaagrit. Aga mitte kõik ei tea veel, milline isiksus peitub ülemaailmse skautluse isa nimetuse taga.

Tema täielik nimi on Robert Stephenson Smyth Baden-Powell of Gilwell. Skaudid tunnevad teda kõikjal üle maailma aga lihtsalt Bi-Pi-na. Selle pika nime lõpuosa, mis viitab aadlitiitlile, ei olnud tal mitte sündides. Selle omistas talle kui skaudiliikumise isale Inglise kuningas, sest skautlus oli Inglismaale tol ajal juba nii tähtsaks muutunud. Inglise lordiks sai Robert Baden-Powell siis aastal 1929. Brownsea laagrist oli möödunud selleks ajaks juba 22 aastat.

LAPSEPÕLV

Robert Stephenson Smyth Baden-Powell sündis 22. veebruaril 1857. aastal ja koos skaudiliikumise 100. aastapäevaga on meil põhjust tähistada ka 2007. aasta veebruaris Pi-Bi 150. sünniaastapäeva. Tema isa oli teoloog ja teadusemees, Oxfordi professor ja loodusesse kiindunud inime. Loodusretked koos lastega tekitasid ka viimastes huvi looduse ja matkamise vastu.

Robert oli pere kuues laps. Tema ema, admiral W. Henry Smithi tütar Henrietta, oli kiindunud oma lastesse. Kolmeaastasena kaotas Robert oma isa ja laste kasvatamine jäi ema õlgadele. Roberti parimaks lapsepõlve sõbraks sai tema admiralist vanaisa, kes oli Kuningliku Geograafiaseltsi liige ja agar täheteaduse huviline. Robert kuulus vanaisa pajatusi suure kiindumusega ja pole kahtlust, et sõbrasuhted vanaisaga mõjutasid ka tulevase skaudiliikumise looja suhtumisi ennast ümbritsevasse.

Baden-Powell of Gilwell

Nagu kirjasõna on meieni toonud, nautis Robert tegutsemist. Ta oli pere laste hulgas juhtiv kuju. Ta koostas lühikesi näitemänge, mida siis lapsed koos ette kandsid. Suur joonistamisanne pani ta õhinal maalima ja joonistama, nii et üks peretuttavatest, kunstikriitik John Ruskin julgustas poissi seda harrastust jätkama. Loodusega sidus teda tihedamalt ka see, et pere veetis suviti palju oma puhkuseajast linnast väljas, kus lastel olid suured võimalused oma mängu vabas õhus ja looduses mängida. Ema Henrietta üüris selleks suvila. Pere polnud väga rikas, kuigi selle sotsiaalne asend ühiskonnas oli kõrge.

Need lapsepõlve muretu aja mängud aga lõpetas kooliealiseks saamine. Tema esimeseks õppeasutuseks oli Rosehill School. Teated tema kooliajast on vasturääkivad ja põhjuseks on küllap see, et need on enamasti pärit mälestusena just sellest ajast, kui ta oli juba maailmakuulus skaudiliikumise juht. Teada on ikkagi, et suur osa tema tarmust kulus selleks, et pugeda ära õpetajate silme eest puude võradesse peitu, kui need otsisid distsiplineerimata poisse. Teada on, et ta paeltega püüdis jäneseid, küpsetas need siis lõkkel ja sõi oma saaki. Ta oli ka andekas spordipoiss. Oma isiklikes mälestustes suhtub ta oma kooliaega tagasihoidlikult. Pere vanim poeg Warigton jättis pooleli kaubandusõpingud ning suundus merele. Oma puhkuse hetked aga veetis ta oma pere hulgas ja just tema innustas teisi soetama merelkäimiseks mingit alust. Nii ostetigi ühel kevadel viietonnine kutter (ühemastiline kahvelpurje ja kuni kolme eespurjega purjekas) Diamant, millega kaks aastat tehti siis merereise. Seejärel mindi üle kümnetonnisele purjekale Kohinoor, mis oli samuti Waringtoni eestvedamisel ostetud. Nõnda õppis Robert lugematutel mereretkedel selgeks purjetamiskunsti ja armastuse seikluste ning mere vastu. Ta kirjutab oma luuraja käsiraamatu eessõnas enda kohta järgmist:

„Olin kord poiss. Lapsepõlve parimad ajad olid mulle need, kui koos oma nelja vennaga purjetasin mereskaute kombineeritud Inglise rannavetes. Me ei olnud muidugi mereskaudid, sest neid ei olnud veel olemas. Meil oli oma purjepaat, me purjetasime aasta ringi iga ilmaga ja meil oli tore olla, saime kogeda nii tuulevaikust kui tormi...

Hiljem, kui sidusin elu armeega, nautisin suuri jahiretki India ja Aafrika džungles ning elu Kanada küttide seltsis. Sain kogeda tõeliselt ohtlikke luureretki Lõuna-Aafrika võitlustandril”.

Kindlasti oli sellest kõigest kasu hiljem, skautluse loomise perioodil.

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

LIGIMESETEENIMINE

Jätkame katkendite avaldamist
Robert Baden-Powelli skaudiraamatust
„Scouting for Boys“.

1300 aastat tagasi ütles üks vana Briti väepealik: „Elu on mulle alati tundunud nagu pääsukese lend läbi saali, lind tuleb ei tea kust, liugleb soojas valguses pisut ja siis lendab edasi väljas olevasse pimedusse.“

Nii on ka inimesega, ta tuleb ei tea kust, on siin maailmas lühikest aega kuni lendab edasi teadmatusse. Aga selle asemel, et taas pimedusse lennata, hõljub ta Kristuse avatud valgusküllasesse ruumi – taevasse, kus igaveses rahu elatakse..”

Pealik rääkis kõigi Põhja-Inglismaa väejuhtide eest pärast neile kuningas Edwini tutvustatud kristluse vastuvõtmist. Meestele tundus see usk trööstivam kui nende vanad paganlikud jumalad ja nende kumardamine. Sellest ajast alates on kristlus Inglismaal valitsev usk.

Religioon tundub väga lihtne:

1. Armasta ja teeni Jumalat.
2. Armasta ja teeni ligimest.

Rüütliid, oma rahva skaudid, olid väga usklikud. Nad käisid hoolsalt jumalateenistustel, eriti enne lahingusse minekut või raskustega silmitsiseismist. Nende arvates oli õige alati surmaks valmis olla.

Malta kirikus võib tänapäevalgi näha kohta, kus rüütliid palvetasid ja tõestuseks, et nad olid valmis evangeeliumit oma eludega kaitsma, mõõgad tõstsid.

Rüütliid hindasid Jumala kätetööd ka loomades, taimes, maastikus.

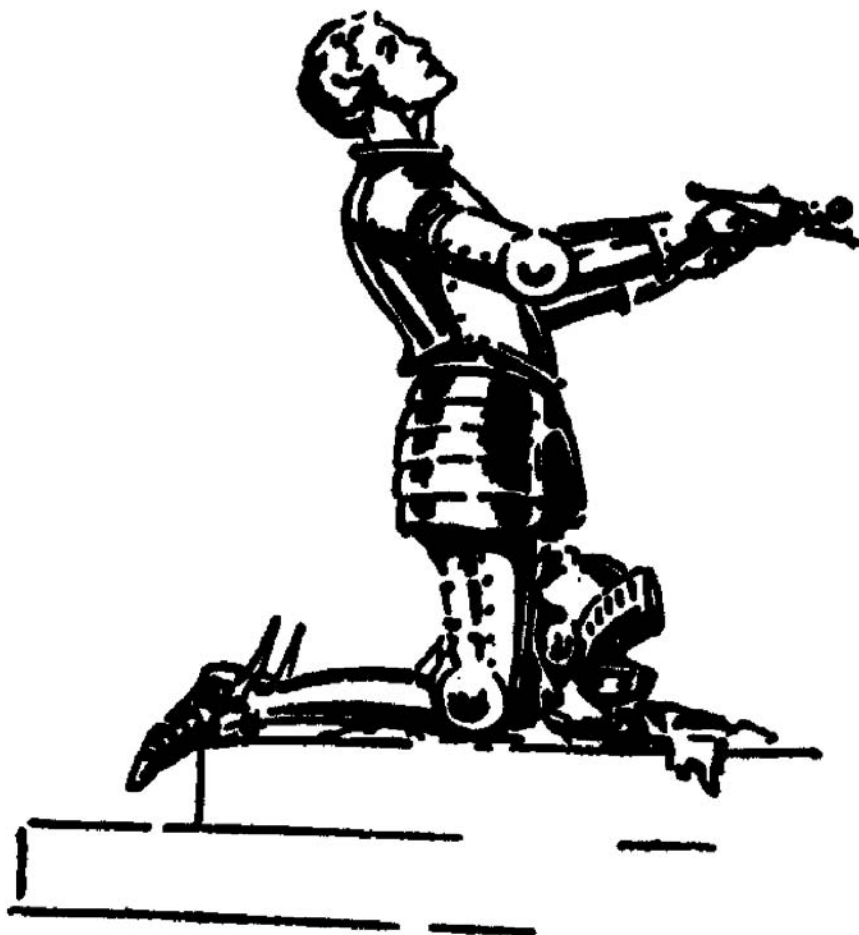
Rahuskaudid väärtustavad tänapäevalgi metsi, mägesid, preeriaid, nad uurivad ja tunnevad loomi, taimeid imepäraselt maailma. B.P. arvab, et inimese teeb väärtuslikuks usk jumalasse ja elamine tema seaduste järgi. Nii peaks igal skaudil olema oma religioon; rõõmu, edu korral tuleks alati oma Jumalat tänada.

Skautide kohustuste hulka kuulub ligimeste aitamine, samuti tänulik olemine, kui sind ennast aidatakse. Kink ei ole enne sinu, kui oled selle eest tänanud. Ajal, kui sa nagu pääsuke läbi saali lendad, tee heategusid, mis sinust kauem elavad.

Üks kirjanik ütles: „Mõtlen tihtipeale, et kui päike looja läheb, siis on maailm taeva valguse eest suure teki kaetud, aga tähed on väikesed augukesed teki sees, tehtud nende poolt, kes siin maailmas head teinud on. Nagu tähed ei ole ühesuurused – mõned väiksemad, teised suuremad – nii on ka inimeste teod erineva suurusega, aga nad kõik on heateoga suutnud augu teki sisse teha.“

On tore milleski hea olla, aga veel parem on head teha! Skaut, tee teki sisse oma auk!

Tõlkis skj. KAROLIN LILLEMÄE

ESÜ PEAVANEM TUNNE-VÄLDO KELAM

Märkamatu on Tunne Kelam olnud skautide peavanem 10 aastat. Iga skaut ikka teab juba III järgu nõudeid täites, kes on skautide peavanem, aga tavaliselt sellega teadmised piirduvadki.

Tunne Kelam leidis oma kiire töögraafiku juures aega minuga kohtuda ja üldkogu järgsel vastuvõtul Õpetajate Majas meie ajakirja kaudu skautidele oma isikut avada.

Kes on Tunne Kelam?

Tunne Kelamit teame ennekõike poliitikuna, ta esindab Eestit 2004. aastast Euroopa Parlamendis. Ta on lõpetanud TÜ ajaloo eriala, olnud ENE vanem teaduslik toimetaja, töötanud hooldajana kanakasvatuskolhoosis, Riigikogu aseesimehena, Isamaaliidu esimehena. Oskab inglise, soome, vene, saksa, prantsuse, poola, itaalia keelt.

Kuidas sai temast ESÜ peavanem?

Joel Luhamets, kes oli ESÜ esimene peavanem, otsustas töökoormuse tõttu lahkuda ja pakkus ametit Tunne Kelamile, kes oli juba pikka aega Riigikogu aseesimees olnud. Ta arvas, et sellise positsiooniga inimene sobiks hästi peavanemaks, saatmaks laiali sõnumit skautide kohta, leidmaks rahalist toetust.

Abikaasa, samuti poliitik, Mari-Ann Kelam, on 2000. aastast Eesti Gaidide Liidu peavanem.

ESÜ viimasel üldkogul arutati skautide ja gaidide ühendamist, mille kohta Tunne arvas, et selles ei oleks midagi halba, kuna skautlus ei ole ju ainult poistele.

Mitmekülgne poliitik on kirjutanud ka 3 raamatut:

„Kaasrändureid vabaduse teel” 2006, „Eesti Tee Vabadusele” 2002; (teine, täiendatud trükk 2005), isikuraamat „Tunne Kelam” (sisaldab valitud kõnesid ja artikleid) 1999.

Tunne Kelamit on tunnustatud tema panuse eest skautlusesse Eestis Tammetähe II järgu teenetemärgiga ja ESÜ auliikmeks nimetamisega, teenete eest Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamisel (1999), Balti Assamblee diplomi ja aulindiga Riigivapi I klassiga (2006). Ja autasusid on veel!

Lisaks skautide peavanemaks olemisele on ta näiteks ka Inimõiguste Instituudi juhatuse liige, Kistler-Ritso Fondi juhatuse liige, MTÜ Eesti Euroopa Liikumise juhatuse aseesimees.

Tunne Kelam ei arva, et peavanema amet oleks kohustus, vaid see on suurepärane võimalus olla kontaktis inimestega, kaasa mõelda; iga kord annab skautlus midagi väga palju olulist juurde. Kristjan Pommiga on neil hea teineteisemõistmine, peaskaut ei ole liiga palju nõudnud, peavanem on proovinud aidata nii nagu saab.

Tunne Kelam arvas aga, et oleks juba uut peavanemat vaja ja avaldas lootust, et see ka järgmisel aastal nii otsustatakse.

Miks peaks noor skautlusega tegelema?

Tunne Kelam: „Skautlus ei ole ainult tore ajaveetmi-

Veel informatsiooni Tunne Kelami kohta leiab tema koduleheküljel www.kelam.ee
Foto: Gädvi Tammann

ne, koosolemine, see tugineb väärtustele, mis tänases moodsas maailmas aina haruldasemaks jäävad. Iga skaudi kohus on missioon levitada B. P. rajatud skautluse alust.”

Enne intervjuerimist pabistasin tohutult, aga tänu Tunne Kelami sõbralikkusele ja vastutulekkusele unustasin selle koheselt!

Suur Aitäh meie toredale peavanemale Tunne Kelamile – f-f-f-fantastiline!

Skj. KAROLIN LILLEMÄE

Fotod: Deivis Treier

KUHU LÄHEB PLASTPUDEL, KILEKOTT?

Ökoskaudid käisid seda uurimas. 11. novembril 2006 toimus Ökoskautide ekskursioon Tallinnas Suur-Sõjamäel asuvasse Plastitehase AS nimelisse ettevõttesse, kelle tegevuseks on erinevate plastikute ümbertöötlemine. Võib lausa öelda, et uut elu alustavad sealt nii plastist joogipudelid (PET), erinevad kilekotid ja pakkekiled ning näiteks ka plasttorud.

Erinevad plastikud sorteeritakse tehases vastavalt materjalile ning isegi värvile.

Sorteeritult viiakse ühesugune kile või plastik ümbertöötlemisse, mis algab toormaterjali peenestamisest ja seejärel pesemisest. Pesemise käigus eemaldatakse jahvatatud plastikust näiteks pudelite puhul pabersildid jne. Seejärel liigub jahvatatud puru mööda liini sulatusahju, kus vastavale plastikule sobiva kuumusega kogu pуди ühtseks venivaks massiks sulatatakse. Pärast seda venitatakse massist ühtlase paksusega „vorstid“ mis tükeldatakse ja jahutatakse ning tulemuseks on hernest väiksemad graanulid.

Graanulid ongi Plastitehase toodang, mida müüakse. Pakitult kaubakonteineritesse liigub Plastitehase toodang lõpuks Hiina, kus see omakorda ümber sulatatakse ja valmistatakse peaaegu kõike, mida plastikust annab teha. Näiteks tehakse neist graanulitest ka

hästi peenikest niiti, millest kootakse erinevaid riideid (vt hästi lähedalt oma mõnda kilejat spordiriiet või „pusa“).

Ümbertöötlemiseks eelistatakse loomulikult puhas plastmaterjali, millest saab kvaliteetsemat graanulit, kuid kasutatakse ka olmeprügi seest välja sorteeritud plastpudeleid jne.

Viige ikka alati tühjaks saanud joogipudel taarapunkti, sest nii jõuab see kindlamini ja puhtamalt ümbertöötlemisse ja saastab seetõttu vähemal määral loodust.

RASMUS LAHTVEE
ÖKOSKAUDID STAABI LIIGE

OMALT POOLT LISAKSIN...

Kahjuks pidime selle ekskursiooni käigus tõdema, et inimesed ei viitsi, ei saa või ei taha tagastada tühja pudelit pandiaparaadi kaudu või taarapunkti, sest laoplatstil oli kokkupressitud pandipakendi virnade taga ka mitme meetri kõrgune ja mitukümmend meetrit lai pudelite hunnik, mis kokku korjatud olmeprügi hulgast – s.t. prügi hulgast, mis satub korteriühistute, eramajade ja linna prügikastidesse.

Skj. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUDID TALITLUSJUHT

Antud riviõppe plaankonspektile on lisatud ka tiitellehekülj, kus kajastub tunniga seonduv info. Selline lehekülj lisatakse iga tunni plaankonspektile ja täpsustatakse olulisemaid detaile. Seoses ajakirja ruumi kokkuhoidmisega avaldame väljaõppetunni konsekti tiitellehekülje ainult ühe korra.

ÕPPEKURSUS:	ESÜ riviõppe kursus
ÕPPEAINE:	Riviõpe
TEEMA:	Liikumine ja peatumine
VÄLJAÕPETUNNI EESMÄRK:	Väljaõppetunni lõpuks peavad õppurid: Teadma: liikumisega seotud käsklusi ning tegevusi liikumise ning peatumisega seotud käskluste kuulmisel Oskama: liikuda ja peatuda rivimäärustikus sätestatud korras
TUNNI LÄBIVIIMISE AEG:	Siia märgitakse tunni läbiviimise aeg
TUNNI LÄBIVIIMISE KOHT:	Siia märgitakse tunni läbiviimise koht
ÕPPURID:	ESÜ tegevjuhud, skaudijuhud, skaudid
ÕPPEVAHENDID JA VARUSTUS:	Siia märgitakse vajalikud õppevahendid ja varustus
VIITED:	ESÜ erijuhend „Rivijuhend ja lippude kasutamise kord“

TUNNI KAVA:	I ALUSTAMINE	5 min
	II PÕHIOA:	25 min
	VAHEAEG:	5 min
	III PÕHIOA:	20 min
	IV LÕPETAMINE	5 min
	KOKKU:	65 min
tiitellehe lõpp		

I ALUSTAMINE – 5 MIN

1. Tunni alustamine, enese tutvustamine	Kontrollin kohalolekut. Selgitan õppuritele algava tunni teema, eesmärgi, õppekõikumised ajakavaga.
1.2. Tunni teema tutvustus	Kordan kiirel eelmist tundi või lasen õppuritel ette näidata eelmises tunnis õpitu.
1.3. Eelmises tunnis õpitu kordamine	
2. Motivatsiooni loomine	Motiveerin õppureid sellega, et hea rivikorra tundmine parandab noore rühti, üksuse distsipliini, rivilist väljanägemist ning on heaks eelduseks osalemaks skautidega erinevatel pidulikel ja rahvus-riiklikel üritustel.

II PÕHIOA – 25 MIN

ÕPPEKÕIKUMUSED JA NENDE SISU VABASAMM. 5 min	LÄBIVIIMISE METOODIKA Kogun kõik õppurid saali/platsi avatud ruudu kujulise joone taha. Jälgin et vahed oleks väljaulatatud käe pikkused.
Seletan miks ja millal kasutatakse vabasammu	Seletan õppuritele, et vabasammu kasutatakse halbadel teedel, sildade ületamisel, maastikul.
TAKT-, PAIGALSAMM NING OTSE – MARSS! 20 min	Enda käskluse peale TAKTSAMMU – MARSS! Alustan ringjoonelist liikumist vasaku jalaga, rõhutan esimest sammu. Keha hoian sirge, pea püsti ja vaatan otse ette. Käed liiguvad hoogsalt sammu taktis võõga kohakuti ning väljasirutatult taha. Vasak jalg – parem käsi, parem jalg – vasak käsi. Loen sammu kaasa, öeldes vasaku jala mahapanekul ajal VASAK!, VASAK!, 1!, 2! (parema jala), 3!
Seletan millal ja kuidas kasutatakse taksammu	Annan endale käskluse PAIGAL – MARSS! rõhutan, et „MARSS“, olek ajastatud vasaku jala maha panekule.
PAIGAL – MARSS!	„Järgmise“, vasaku jalaga alustan kohapeal sammumist. Jalgu tõstan maast 10-15cm kõrgusele.
OTSE – MARSS!	Annan endale käskluse OTSE – MARSS! Ning liigun taksammul edasi.
	Kõik pööravad paremale või vasakule ning sarnaselt ettenäidatule anna käskluse TAKTSAMMU – MARSS!
	Kõik hakkavad liikuma ringjooneliselt üksteise järel. Annan käskluse PAIGAL – MARSS! Seejärel käskluse OTSE – MARSS!
Hakkame hajutama kõik koos Kontroll	Kontrollin koos abiinstruktoriga kõikide õppurite tegevust. Loen kindlasti kaasa VASAK!, VASAK!, 1!, 2!, 3! Kontrollin käte liikumist ja õige sammu hoidmist.
	VAHEAEG 5 min

III PÕHIOA – 20 MIN

SEIS! 10 min	Annan kogunemiskäskluse „PAIGALE!“, Jälgin vahesid, et oleks väljaulatatud käsi.
Seletan ja näitan käsklust SEIS! 3 min	Liigun ringjooneliselt taksammul ning ütlen endale käskluse PAIGAL – MARSS! Seejärel hakkab kohapeal marsisima.
	Ütlen endale vasaku jala mahapanekul käskluse SEIS! Parema jala mahapanekul ütlen „1!“, ning järgmise vasaku jala mahapanekul ütlen „2!“, ning lõpetan marssimise. Vasaku jala panen parema kõrvale. Jään ise valvel-seisangusse ning rõhutan seda õppuritele.
Harjutamine ja kontroll. 7 min	Annan liikumiseks käskluse TAKTSAMMU – MARSS! Ning õppurid hakkavad liikuma ringjooneliselt üksteise järel. Ise loen kindlasti kaasa VASAK!, VASAK!, 1!, 2!, 3!
	Annan käskluse PAIGAL – MARSS! ja ei lõpeta kaasalugemist.
	Annan käskluse SEIS!, (1!, 2!) misjärel peavad õppurid jääma seisma ettenäidatud moel. Kõik peavad tegutsema üheaegselt.
Paigal olles väiksema asukoha muutmine. 5 min	Koondan kõik õppurid ühte viirgu. Kõik on vabalt seisangus.
Seletan kuidas muudetakse väiksemalt asukohta.	Annan endale käskluse VALVEL! Seejärel annan käskluse KOLM SAMMU VASAKULE – MARSS! misjärel teen kolm sammu vasakule liigutades vasaku jala sammu võrra vasakule ja parema vasaku kõrvale. Seda käskluses nimetatud korda. Rõhutan, et edasi ja tagasi liikumisel alustatakse vasaku jalaga.
	Annan eeltoodud käskluseid ning õppurid liiguvad vastavalt käsklustele.
Harjutamine ja kontroll	Kontrollin koos abiinstruktoriga, et kogu üksus liigutaks end ühel ajal, võin lugeda takti 1!, 2! vastavalt vasaku või parema jala liigutamisel.
	Kõik pööravad paremale või vasakule. Annan liikumise ja peatumise käskluseid ning õppurid liiguvad ringjooneliselt ümber minu. Annan perioodiliselt peatumise ja liikumise käskluseid ning loen ise sammu kaasa.
Kogu tunnis õpitu kordamine ja harjutamine ning kontroll. 5 min	Kontrollin koos abiinstruktoriga õppurite tegevust. Vajadusel võtab abiinstruktor õppuri rivist välja ja harjutab õppuriga individuaalselt.

IV LÕPETAMINE – 5 MIN

LÕPETAMINE. 5 min	1. Vastan küsimustele. 2. Kordan veelkord üle tunnis õpitu. 3. Kiidan tublisid osalejaid 4. Annan edasi info järgmise tunni kohta Lõpetan väljaõppetunni. Käsklustega ALLÜKSUS!-VALVEL!-VABALT!-RIVITULT!
-------------------	---

JOTA – KORDUMATU KOGEMUS

21. oktoober, kell oli 10. Saime kokku kino „Kosmos„ ees. Veel viis minutit ja astusime sisse Tallinna Polütehnikumi uksest. Ilm oli väga vihmane ja kole. Mõned osavõtjad olid juba ammu kohal ja ootasid fuajees. Hr. Jaan Kuus, radioklubi juht ja kooliõpetaja, oli alla tulnud meid vastu võtma. Hinges oli ootusärevus. Kogunesime matemaatika klassi ja jäime kaugemalt tulijaid ja hilinejaid ootama.

10.30 alustasime loenguga, kus hr. Jaan Kuus andis ülevaatliku pildi Tallinna Polütehnikumi ajaloost ning sellest, mida koolis õpitakse. Järgneva pooleteise tunni jooksul rääkis hr. Kuus ülevaatliselt raadiotehnika alustest ning detailsemalt juba radioamatöristmist.

Peale lõunasööki jagati kogu seltskond nelja töögruppi, anti kätte radiojaamad ja kutsungid ning asuti drillima oma suhtlusoskust. Alguses muidugi omavahel, sest nagu peatselt selgus, oli seda hädasti tarvis. Amatöörid andsid osavõtjatele seejärel mitmeid ülesandeid, mida töögrupid pidi lahendama. Näiteks pidid õppima rahvusvahelist kuldkoodi A-Alfa, B-Beta, C-Charlie jne. Igal tähel on oma nimetus, seda just sellepärast, et raadioeetris nendest paremini aru saaks.

Töögrupid vahetasid omavahel kuldkoodi veerides etteantud sõnumeid ja lahendasid enda väljamõeldud sõnamõistatusi. Loomulikult õpiti ka morset. Nagu raadioasjanduses algajatel oma ülemeelikuses on kombeks, hakkas mõni kohe raadioeetrisse oma arust nalja tegema. Selline tegevus aga mõisteti kohe hukka ning patustajad saadeti nurka. Neil, kes asja tõsiselt võtsid, hakkas kõik paremini välja tulema ja julgemad said juba ka suure jaama taha minna, et suhelda teiste skautidega kaugemates punktides. Sealt paraku raskused algasidki. Ilm oli suhteliselt vilets ja ega seekord lootust Euroopast kaugemat ühendust luua polnudki.

Pooleteise tunni jooksul saadi esimesi ühendusi mitmete teiste JOTA-l osalevate skautidega. See oli loomulikult innustav, kuna tore oli kuulda mõne teise skaudi häält vastamas läbi raadioeetri. Tore oli ka see, et Ukraina skaudid olid väga õnnelikud, kui said oma esimese JOTA kontakti just Eesti skautidega, kes olid ka JOTA-l esimest korda.

Pimeduses liikusime üheskoos ööbimispaika, milleks olid Pühavaimu lipkonna ruumid vanalinnas. Klapiti rahad ja eriuksus läks Pizza Grandesse õhtumõnu tooma.

Samal ajal vaatasid ülejäänud eelmiste ürituste pilte. Nagu skaudiüritustel tavaks, toimub lõkkeõhtu. Lõket seekord polnud ja otsustasime pidada hoopis seltskonnaõhtu koos laulude ja mängudega. Pärast seda mindi magama.

Järgmisel päeval moodustasime taas vanad töögrupid, kuna raadioruum on väike. Kordamööda oli võimalus kõigil raadiojaama taga töötada ning kutsungit CQ-CQ (kõigile-kõigile) anda. Mõned julgemad hõivasid puldi ning nalja ja naeru oli palju. Kahjuks segas halb ilm raadiolainete levimist. Hommikul selgus, et oli alanud Saksa radioamatöörade võistlus, mis veelgi halvendas raadiojamboreed. Õnneks said nad sellest siiski aru ja kolisid teistele sagedustele. Pärast lõunat tehti veel mitmeid raadioühendusi Tšehhimaale, Poola, Taani, Saksamaale, Luksemburgi, Iirimaale, Hollandisse.

Otsustati, et järgmisel aastal võetakse kindlasti uuesti JOTA-st osa. JOTA oli edukas, saime skautlust seoses üritusega laiemalt tutvustada ka KUKU raadio hommikuprogrammis. Samuti ilmus JOTA-st artikkel Eesti Ekspressis ja Õpetajate Lehes.

Üleskutse kõigile skautidele ja skaudijuhtidele. Kui teilgi tekkis huvi korraldada oma üksusega järgmisel aastal selline üritus, siis võtke ühendust. Olen meeleldi nõus soovijaid kokku viima piirkonna radioamatööridega.

Skj. DEIVIS TREIER

LISAKS ÕELDULE

JOTA -World Scout Jamboree-On-The-Air on skautidest raadioamatööride ülemaailmne kokkusaamine raadioeetris, mida iga aasta oktoobrikuus korraldatakse juba pikki aastaid.

Eesti eetserskaudid tegelesid raadioamatöristmiga juba 1989. aastast ja võtsid osa ka sellistest jamboreedest. Pärast liitumist Eesti Skautide Ühingu kadusid vastavad kontaktid ja asi soikus. Ameerika Ühendriikides boy-scoutide laagris olles nägin, kuidas sealgi raadioamatöristi heaks harrastuseks peeti. Pean väga kiiduväärseks, et ökoskaudite talitusjuht Deivis Treier on võtnud kätte, et see tehniline skaudiala uuesti jalule aidata. Edu teile, raadioskaudid!

Tehnilisi alasid on aga veel teisigi, mis ootavad entusiastlikke noori skaudijuhte neid vedama ja jälle-elustama või uusi juurde tooma-looma. Me oleme mereäärne rahvas meresõidu kui ka -skautluse mahuka ja kuulsa ajalooaga. Aga loodetavasti on hea tahtmise ja energilise tegutsemise korral mereskaudluse ülesrätaminegi vast võimalik.

Fotod: Deivis Treier

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

PSGM 16. MATKAMÄNG SAARDE 2006

Pärnumaa gaidide ja skautide igasügisene matkamäng on juba kuusteist aastat vastu pidanud. See on ikka kõva sõna küll. Ja loodame, et peab veel niikaua, kuni Pärnumaal skauudid ja gaidid tegutsevad.

Kuna Pärnust väljuvad matkarajad on kõik läbi tallatud, siis otsustasime minna Tihemetsa Tiinat otsima – seda enam, et sealkandis tegutseb meie Maleva kõige vingem üksus Sirlil Arumäe juhtimisel.

Selleaastane üritus toimus septembrikuu viimasel nädalavahetusel nagu alati. Registreerunud oli 15 võistkonda – niipalju neid ka rajale suundus. See on selline keskmine võistkondade arv. Muidugi kaugel osalejate rekordarvust, kus kokku on neid olnud üle kolmesaja. Ürituse tegi eriliseks asjaolu, et PSGM-i matkamängu raames toimus ka üle-Eestiline hundumatk, kus võistlemas olid 3 võistkonda.

Tegevusest siis. Kohaliku ajaloo ja kultuuri tundmisega tuldi enam-vähem toime. Allikukivi koobastes ei saanud ükski võistkond kirja täistabamust – katsu sa ise miiniväli pimedas ületada. Taali krossirajal olid ennat sisse sättinud Erna ämblikud ja ette valmistanud osalejatele põneva ronimisraja. Laskmise punkti jõudsid vaid neli võistkonda – aga see oligi ette nähtud vaid vanemskautidele ja täiskasvanutele. Lõunasöögi punktis tuli ära tunda erinevaid loomi ja jahipidamise tarbeid. Seal tagasi siis Tihemetsa poole. Ette jäi tollipunkt. Võistkonnad pidid tollitöötaja vahenditega selgeks tegema mis on kohvis – see oli päris põnev. Siis veel puudetundmine ja sõlmepunkt ning oligi aeg viimaseks tegevuspunktiks. Värdi oli ette valmistanud Voltveti mõisapargis kilomeetrise orienteerumisraja. Selle edukalt läbinuid ootas ehe Eesti saun ja mõnus õhtusöök. Unustasin veel mainida: täiskasvanutel tuli läbida postkast, st üles joonistada vana talukoht. See aga asus sügaval metsa sees, mistõttu viimased võistkonnad jõudsid alles kella üheksa ajal õhtul kohale.

Traditsiooniliseks õhtutegevuseks oli Papa koos oma lauulude ja kitarriga. Kuna võistlus oli põnev ja väsitav, siis ka kõige suuremad jutumehed suikusid juba üheteistkümnepaiku tudile. Korraldajad aga jäid veel kokkuvõtteid tegema ja võistkondi paberil järjestama. Hommikul ärgates ootas võistlejaid hommikusöök ja siis oli juba aeg rivistuseks ja auhindade kätteandmiseks.

PSGM-i matkamäng oli igatahes täitnud ka oma varjatud presidendivalimiste propaganda – valiti ju mängupäeval presidendiks hr Ilves – matkamängu embleemiks oli Saarde valla vapiloom Ilves. Igatahes oli vahva ja põnev üritus.

Kõige toimunu tagajärjel on Saarde rühm kasvamas jõulude ajal lipkonnaks. Tootuse annavad Allikukivi kooli noored, kes osalesid matkamängul lihtsalt huvi pärast. Sa kae, millise tõuke võib anda lihtne osalemine matkamängul!

Korraldajana loodan näha järgmisel, seitsmeteistkümnendal matkamängul juba enamat kui viitteistkümmet võistkonda. Sellest üritusest võiks kasvada välja vanemskautide ja rändurite oskusvõistlus. Hundumatk juba on matkamängu üks osa. Mis te ise sellest arvate? Aga kus me kohtume järgmisel, 2007. aastal, selle kohta võin anda küsimusega vihje – kust kuhu viis esimene Pärnumaa skautide ja gaidide matkamäng?

Kohtumiseni siis 2007. aasta matkamängul!

Nskm. TARMO OIDEKIVI
PSGM maleva juht

LENDORAV, MEIE LOODUSE HARULDUS

Ökoskautide suvelaagri Oonurmes korraldamise üheks põhjuseks oli seal lendoravate olemasolu ja võimalus nendest juttu teha, nende elupaika otsida ja kui õnne, siis ka näha. Seda siiski ei õnnestunud, tema eluviisidest aga said laagris viibinud siiski aimu.

Skaut kui looduse sõber peaks tundma oma kodumaad nii põhjalikult kui võimalik. Meie väikeses riigis on veel säilinud loodust üpris palju, ehkki rahaühiskonna kahmav käsi kipub mõtlematult nendele rikkustele, mis aastatuhandeid on säilinud, järelejätmatult kallale. Skaut peaks olema selgema silmaringiga ja nägema, kuidas mujal maailmas, kus loodusele on juba surmavaid hoope antud, nüüd viimasel ajal ikka rohkem on hakatud rääkima keskkonnast ja liikide taastamisest, kui see veel paljuski võimalik on. Ärgem siis skaudiseadust lugedes vaadakem skaudi looduse sõprust lihtsalt sõnana, vaid püüdkem tungida selle sõnaga väljendatud mõiste sügavusse.

Oonurme külaseltsi hoones on tuba, kus peale muude väljapanekute on stend ka lendorava kui looduskaitseobjekti teemal. Tänavu tehti siinkandis ka lendorava seiret, mis andis lisaks teadaolevatele paikadele teavet uutest elukohtadest. Seiret tegi kohaliku jahimehe pere tuntud lendoravate uurija Uudo Timmi juhendamisel ja selle töö jäädvustas selle perekonnna liige, kohaliku Vinni-Pajusti Gümnaasiumi 11. klassi õpilane Liisa Rennel. Tema loodusuurimistöö „Lendorava elupaiga struktuurist” sai vabariigis õpilaste uurimistööde hulgas III koha.

Siinkohal mõelgem ehk sellele, et kas ei võiks ka mõni skaudisalk mingit sellist looduskaitse-uurimuslikku tegevust ette võtta? See oleks skautidele vääriline mõttekas tegevus, mis annaks võimaluse järgida skautluse põhiprintsiipi – õpime tegutsedes.

Lendorav (*Pteromys volans*) oli Eestis varematal aegadel levinud loomaliik. Tänapäevaks on tema elutsemisest teada vaid Ida- ja Virumaal, mingite isoeeritud punktidenä ka Harju- ja Raplamaal ning Soomaal. Kurgjärve laagris loodusteadlase Nikolai Laanetuga metsaretkel olles olid skaudid-matkalised väidetavalt leidnud ka sealkandis lendorava jälgi, see ei ole aga kindlat fikseerimist leidnud. Lendorav kuulub kaitstavate loomade esimesse kaitsekategooriasse koos üheksa teise liigiga. Selle liigi hävinemist põhjustab sobivate elukohtade vähenemine. Siin on aga suure osas inimese käsi mängus, nagu juba vihjatud.

Loodusnurk külaseltsis oli selleks ajaks veel lõpeta-mata ja üldse uus asi kui seda külastasime, nii et lendorava stendiga ei oldud veel laiema üldsuse ees saadud esineda. Käinud olid seal Ida-Virumaa bioloogiaõpeta-

Fotod: Rainar Kurbel, 2006

jad ja mõned üksikud grupid, nii et meie ökoskaudid olid ka esimeste hulgas. Lendorava jälgimise teeb raskeks see, et ta on ööloom ja valgel ajal peale julgakeste ei ole metsas temast midagi näha. Nii erametsa kui ka riigimetsa hoidjate ning muude inimeste hulgas peaks aga seda teavet olema palju rohkem, sest tema elukohaks sobiv mets võetakse tihti maha lihtsalt teadmata, et seal elutseb selline kaitsealune liik.

Ega tema elukoht ei peagi suur olema, aitab 25-meetrise raadiusest põhiliselt õõnsate haavapuude ümber, mille oksaaugus on tema pesa ja seda peavad ümbritsema noored kuused, mis kaitsevad oravat röövlomade eest. Tavaliselt teeb lendorav oma pesa kirjurähni pesasse, kui muud õõnsust ei ole. Sellisel puul ju erilist väärtust polegi, ometi kipuvad majandus ja loodushoid siinkohal kaklema, kusjuures seda ka riigimetsas, mis on mõistetamatu. Siiani jäi haavapuu veel metsa, aga nüüd on ka sellele turg leitud ja see on lendoravale suurem oht kui kunagi enne.

Muidugi ei saa lendoravad elada omaette oasides, sest siis jääksid nad isoleerituks ja kui nad ei saa verd vahetada, siis tekib oht, et nad ei paljune enam. Seetõttu peab neil ikka olema avatud väljapääs mujale, et olla omavahel ühenduses ja sigineda.

Mis siis aitab meil neid looduse loodud imelisi olendeid säilitada? Pakuks välja, et eelkõige mõistuse areng, et nähtusi ennast ümbritsevas looduses mõista, teadvustada ning selle järgi ka eluviisi valida. Lühidalt – loodusharidus. Me peame ikka rohkem enesele selgeks tegema, et kui hävitame looduse, siis hävitame ka endid. Maailmas on ju kõik omavahel seotud. Populatsioonide kooslus ja muu sinna juurde kuuluv on aga juba teine teema. Teadvustagem esialgu sedagi, et kui skaudid järjekordseks matkaks valmistuvad, siis ärgu unustagu ka looduskaitse peale mõtlemast, meie väikesed vennad-õed seal metsas on selle eest meile väga tänulikud.

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

AASTA VABATAHTLIKUNA TUNNUSTATAKSE KA KAhte SKAUDIJUHTI

Rahvusvahelisel vabatahtlike päeval 5. detsembril kuulutati välja Eesti aasta vabatahtlikud 2006.

Rahvusvahelist vabatahtlike päeva tähistatakse iga aasta 5. detsembril, et juhtida tähelepanu heategudele meie ümber ning et tänada neid pühendunud inimesi, kes ilma tasu saamata on andnud oma osa maailma paremaks muutmisel. Eesti vabatahtlike tunnustamise traditsioonile pandi alus 2005. aastal, mille Euroopa Nõukogu kuulutas kodanikuhariduse aastaks. Siis omistati aumärgid 100 vabatahtlikule üle Eesti.

Tunnustatavate hulgas oli sellel aastal vabatahtlikke kõigest maakondadest.

Vabatahtlikud on tegevad erinevatel elualadel külaelul eestvedajatest ja abivajajate toetajatest õlireostuse likvideerijate, kultuuriürituste korraldajate ning vabatahtlikus töös oma ametialaseid teadmisi ja oskusi kasutavate professionaalideni. Samuti on nende hulgas ka tublisid skaudijuhte.

„Vabatahtlike tunnustamisega näitame, et tasu saamata kogukonna hüvanguks tegutsemine on Eestis väärtustatud ja seda hinnatakse. Julgustame nii inimesi kasutama oma teadmisi ja oskusi ka ise vabatahtlikuna ühiskonna paremaks muutmiseks,“ lausus üks tunnustamisürituse korraldajatest Maris Puurmann Avatud Eesti Fondi Balti-Ameerika Partnerlusprogrammist. Puurmann rõhutas, et kõik tunnustamiseks esitatud 115 vabatahtlikku väärivad tunnustust ja tänu.

10. detsembril toimuval tunnustamisüritusel avaldatakse austust 50 inimesele, kes on andnud oma panuse Eesti elu edendamisse. Aasta vabatahtlikud on tegutsenud oma vabast tahtest väljaspool oma lähemat sõprade ja sugulaste ringi. Tunnustamisürituse patrooniks on Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves.

Tunnustamisüritust korraldavad Avatud Eesti Fondi Balti-Ameerika Partnerlusprogramm ja Tartu Vabatahtlike Keskus koostöös Heateo Sihtasutuse, CARITAS Eesti, Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu, Diakoonia Aasta Eestis MTÜ, Noortevahetuse Arengu Ühingu EstYES, Euroopa Noored Eesti büroo, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumiga. Tunnustamise läbiviimist toetavad Siseministeerium ja Hasartmängumaksu Nõukogu.

Nskm. MART FELDING,
peaskaudi asetäitja

Foto: Peeter ja Tauri Hütt

PEETER MÄNDLA

Skautijuhina on ta panustanud oma kogemusi ja aega noortele. Tema juhtimisel on mitmed kümned noored saanud osa skautlikust tegevusest. Täna juba üle kümne aasta oma põhitöö kõrvalt jaksanud tegelda Otepää noortega ning aidanud kaasa nende kujunemisele tublideks kodanikeks.

Foto: Gädvi Tammann

KRISTIINA NIILER

Kristiina on olnud 5 aastat skaudijuht. Kristiina on isiklikult suutnud suunata mitu noort last õigele teele.

VABATAHTLIKU TÖÖ ALUSEKS ON KODANIKUHARIDUS

Vabatahtlikuna teeb ühiskonna heaks midagi ära ikka ainult teadlik inimene. Kodanikuharidus aga on selle aluseks, sest teadlikkuseni saab jõuda läbi arusaamade, mida kujundabki haridus. Seega need vabatahtlikud, keda on tunnustatud kui ühiskondlikult millegi vajaliku kordasaatjaid, peavad olema ka kõrge teadlikkusega kodanikud. Ja meie skaudijuhid kahtlemata seda ka on.

Kodanikuhariduse esmaseks eesmärgiks aga tuleb pidada eelkõige demokraatliku poliitilise kultuuri loomist ja arendamist. Valijatena on ka skaudijuhid poliitiliste otsuste tegijad, kuigi skautlus on vabatahtlik apoliitiline liikumine.

Hea kodanik peab olema aktiivne, sest nii püsib meie riik demokraatlikuna ja iga kodaniku eesmärgiks on ju ikka oma riigi ja rahva huvide eest seista.

Skautluse huviks aga on just selliste kodanike kujundamine juba lapseast alates.

Oskusi kodanikena toimimiseks on jagatud kaheks: intellektuaalsed ja osalemiseks vajalikud oskused. Need omakorda aitavad arendada endas teadmisi, väärtushinnanguid, käitumist ja muidugi tegutsemiseks vajalikke omadusi. Seda kõike teevad ka skaudijuhid ja seda enam on väärtuslik, et nende tegevust on tähele pandud ja hinnatud.

MEID ON MÄRGATUD

Ökoskautidele tuli kutse osaleda 3. novembril 2006 Eesti Looduskaitse Seltsi juubelikonverentsil. See tähendas, et meie skautide keskkonna suunitlusega tegevust, mis sisaldab ka looduskaitset, on hinnanud selline soliidse vanusega ja tegevusega ühendus, nagu seda on ELKS.

LÜHIDALT KONVERENTSIST

Ökoskautide esindus osales Eesti Looduskaitse Seltsi 40. juubelikonverentsil, mis toimus Tallinna Tehnikaülikooli aulas. Konverentsil esinesid ettekannetega mitmed mainekad teadlased ja kultuuritegelased: Arnold Rüütel, Jaan Kaplinski, Hardo Aasmäe ja akadeemikud Ene Ergma, Anto Raukas ning Jüri Martin, kes kõik on olnud vähem või rohkem ELKS-iga seotud.

Eesti Looduskaitse Selts loodi 4. novembril 1966. aastal ENSV Ministrite Nõukogu määruse alusel. Seltsi asutajate seas oli palju tuntud kirjandus- ja kultuuritegelasi, nagu Fridebert Tuglas, Juhan Smuul, Voldemar Panso, Veljo Tormis, Arnold Rüütel. Asutava komitee esimees oli Jaan Eilart ning seltsi esimeseks esimeheks sai tollase Ministrite Nõukogu liige Edgar Tõnurist. ELKS-i loomine oli tihedalt seotud Eestis tollal aset leidnud laieneva industrialiseerimisega, mille tähtsaks sihiks oli põlevkivi kaevandamise laiendamine. Sellele tuli panna mõistuslikud piirid.

ELKS-i tekkimine ja laiendamine nõukogude okupatsiooni ajal üheks suurimaks rahvuslikuks kodanikualgatuseks oli tõeline ime, mille abil oli võimalik propageerida keskkonnanahoidu ning hoida elus eestlaste kultuuri ja rahvuslikku liikumist. Edgar Tõnuristi algatusel, initsiatiivil ja igakülgset toetust loodi Eestimaal Nõukogude Liidus esimene rahvuspark – Lahemaa rahvuspark, mis pidi peatama põlevkivi kaevandamise läänesuunal.

Skj. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUTIDE TALITUSJUHT

KILLUKESI MEIE LOODUSKAITSE AJALOOST

Loodust kaitsesid juba meie esi-isade rituaali- ja pühapaigad. Täpsemalt kirja pandud Eesti looduskaitse ajalugu aga algab meie maa valitsejate kehtestatud jahi- ja kalapüügipiirangutest või ehituspudega, eriti aga purjelaevade mastimändidega seonduvate raiekeeldudega linnade ja kindlustuste lähedal. Esimene teadaolev looduskaitse akt tuli Taani kuningalt

Erik Menvedilt aastal 1297. Ta keelas ära metsaraie kolmel saarel Tallinna lähedal, sealhulgas Naissaarel. See keeld oli ju seotud ka meresõiduga, sest tol ajal oli meremeestele väga tähtsaks orientiiriks kaldalt paistev metsa siluett ja kui sellesse tekkisid täkked, siis ajas see meresõitja segadusse. Me nimetame tänapäeval selliste kaldamärkide kasutajaid metskapteniteks, kelledest meie jaoks on kuulsaim vast kapten Uettoa ehk Kihnu Jõnn.

Meie looduskaitse seltsi vanaisaks võib vast nimetada 1853. aastal asutatud Eesti Loodusuurijate Seltsi, mis tegeles uurimise kõrval ka looduskaitsega. Esimeseks looduskaitsealaks Eestis oli Vaika linnukaitseala, mis loodi 1910. aastal Vilsandi majakavahi eestvõttel. Need sündmused toimusid meil siis, kui Eesti oli veel Vene impeeriumi osa.

Juba oma olemasolu algaastatel, kui oli tarvis lahendada musttuhat muud küsimust, hoolitses Eesti riik ka looduskaitse eest. Juba tegutseva Loodusuurijate Seltsi juurde loodi 1920. aastal looduskaitsesektsioon. See töötas iseseisvalt ja seda juhtis professor F. Bucholtz. Sektsiooni ülesandeks sai loodusmälestusmärkide arvelevõtmine, uurimine ja hooldamine Eestis.

Looduskaitse tegevuse tagajärjeks oli uute looduskaitsealade asutamine. Aastal 1924 aga võeti vastu esimene looduskaitse seadus. See korraldas looduse kaitset ka väljaspool kaitsealad. Riik hoolitses looduse eest hästi. Looduskaitse sai valitsemis- ja haldussüsteemi osaks. Reguleeriti nii looduskaitset, jahipidamist, metsa kasutamist. Ilmusid loodus-alaseid teadmisi levitavad ajakirjad „Loodusvaatleja”, „Eesti Loodus”, „Loodushoid ja turism” ning muidugi ka „Eesti Looduskaitse”.

1936. aastal sai meie esimeseks looduskaitse inspektoriks tuntud loodusteadlane dr Gustav Vilbaste. Aastal 1938 võeti aga vastu teine looduskaitse seadus, mis laienes ka turismile ja kodukaunistusele. Peagi algas II maailmasõda, mille järel võttis looduskaitse uuesti korda seadmine üpris palju aega. Tänu omariikluse ajal saavutatud looduskaitse korraldusele aga oli Eestis vundament selleks olemas ja 1957. aastaks jõuti selleni, et jõustus kolmas looduskaitse seadus, mis oli eeskujuks ka kogu Nõukogude Liidu, mille osaks oli sunnitud olema ka meie isamaa, piires. Nii jõutigi viimaks looduskaitse seltsi loomiseni, mille juubelist ka meie skaudiorganisatsiooni esindus osa võtma oli kutsutud.

Eesti looduse hoidmine oli ja on ka eesti skautide asi. Selleks on loodud ka ökoskautide üksus, et selle tegevuse üheks osaks oleks vähemalt teadmiste omandamine looduskaitsest ja mida me oma lähiümbruses kõigepealt kaitsma peame. Tööpõld on siin päris lai!

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

TSAU!

Reedel, 13. oktoobril sõitsime Kristiina ja Gädviga Soome skautide mängujuhikoolitusele. Helsingisse jõudsime poole kahe ajal päeval. Viisime oma kompsud rongijaama hoiukappi ja suundusime linna vallutama.

Reisikott kogukam ja rahakott kergem, liikusime kõik koos busipeatusesse trasporti ootama. Skaute oodates saime üllatuse osaliseks, ilmus terve trobikond matkavarustusega soojades välirietes rõõmsaid loodusesõpru. Heitsime hetkeks ara pilgu oma valgetele papudele ja pühapäevariietele ja kohe vägisi tikkus naer peale. Aga mis seal ikka, läksime aga julgelt juurde ja küsisime kuhu minek, mille peale konkreetne vastus: „We are scouts“!, tuli. Vastasin, et jah, tean ja meie oleme ka, ise mõeldes, et kas seda siis aru ei ole saada, ometi oli mul ju kaasas spordikott, millel kirjas scouts. Piskikestest välistest erinevustest hoolimata mahtusime kõikide kursustest ühele bussile ja sõitsime ilusa loodusega järveäärsesse koolituse toimumispaika Kiljavasse.

Enda meeldivaks üllatuseks saime teada, et kahe koha vabane-misel tuli kiirreageerimisüksusena kursusest osa võtma ka meie sõber Sergo, kes iseseisvalt Kiljavasse järele tuli.

Alates ööbimiskohta jõudmisest reede õhtul kuni lahkumiseni pühapäeva lõunal hõivasid meeldivalt kogu meie päevakava mängimine, söömine ja magamine – milline muretu elu. Võtsime sel nädalavahetusel ühiselt osa üle 50 mängust, millest enamik olid tundmatud, vaid mõne võis samastada meile eelnevalt teada oleva mänguga. See asjaolu tegi koolituse aga eriti kasulikuks ja meeldivaks. Harrastasime nii tutvumis-, laulu-, sise-, välis-, pimedusekui ka kontaktmänge – midagi igast erinevast valdkonnast.

Laupäeva õhtul said kõik kursuselased võimaluse ka saunamõnusi nautida, mõni julgem soomlane hüppas isegi saunast otse julinnaid tekitavasse järvevette. Soome skaudid on väga rõõmsatujulised, alati on neil suu kõrvuni ja naer kostub mitmel neist kohe päris kaugele. Samuti on nad väga abivalmid.

Olen õnnelik, et sain sellel koolitusel osaleda. Üritus rikastas mängudepagasit ning andis uusi mõtteid skauditegemistesse.

Skj. HELIN ILUMÄE
Lääne Skautide Malev

HEI!

Päris vahva kogemus oli viibida üks nädalavahetus justkui mängumaal. Koolitus kandis „mängukoolituse“ nime ja sõna otses mõttes nii see oligi. Mängisime seal väga erinevaid mängu nimesid kui väljas, aga päris palju oli ka täitsa uusi mängu minujooks.

Koolitus toimus Helsingist umbes tunni tee kaugusel Nurmijärvel Kiljava skautide laagrikeskuses. Koht oli järve ääres ja praegusel aastajal vaatasid meile sealt vastu kenad sügisvärvid. Koolituse juhid olid aktiivsed ja eneseväljenduses julged noored inimesed, kes silmnähtavalt nautisid seda, mida tegid.

Põhjanaanbritelt on tegelikult hea õppida, sest nad on nii lähedal ja koolitustel käimine ning koostöö arendamine ei ole nii keeruline. Nende organisatsioonis on umbes 75 000 skauti (vähemalt nii nimetas üks noormees) ja nende organisatsioon on ka palju vanem ESÜst. Soome keel on jälgitav ja haaratav mingil määral ka mitte soome keele rääkijale, aga juhtus nii, et kohal oli eesti keelt oskav skaudijuht Hannes, kes lisaks Gädvile aitas tõlkida.

Tänud ESÜle toetamise ja armsatele kaaslastele vahva olemise eest!

Skj. KRISTIINA NIILER
Lääne Skautide Malev

Fotod: Gädvi Tammann

MÕNED MÄNGUD

• Käe otsimine.

Ringi keskel seotud silmadega mängijale antakse katsuda ühe inimese kätt. Seejärel keerutatakse teda ringi keskel, teised vahetavad kohad ja suletud silmadega mängijal tuleb leida eelnevalt katsutud käed mängijaringist. Mängu ajaks on hea sõrmused ja muud teravad esemed ära võtta.

• Pesapall.

2 võistkonda. Palli lüüakse käega (igaühel 3 võimalust, kui lööja tahab uut katset, siis peab pärast palli löömist kohe hüüdma „ei loe“). Palli söötab lööjale üks vastasvõistkonna liige. Kui pall on löödud, siis peab ta jooksuma ümber oma võistkonna ringe (võistkond peaks olema võimalikult kobaras, et oleks kergem ümber joosta) ja iga ring annab punkti. Lööja jookseb ümber oma võistkonna seni, kuni mõni vastasvõistkonna liige on palli kinni püüdnud ja kogu võistkond on palli püüdmise kohast tema järele rivvi võtnud ning pall on jalge vahelt kõige viimaseni jõudnud. Rivis viimane viskab selle söötjale. Kui söötja saab palli, ütleb ta „stop!“ ja lööja lõpetab jooksmise. Palli lööb järjest esialgu üks võistkond, pärast vahetatakse osad. Võidab see võistkond, kumb saab rohkem punkte kokku, st rohkem ringe ümber oma võistkonna joostud.

• Maateaduslik võidujooks.

2 võistkonda. Seistakse sirge joone äärest umbes 1 m kaugusel – üks võistkond ühel pool, teine võistkond teiselpool joont. Esimene võistkond läheb eemale ja mõtleb ühe linna nime Eestis (võib ka mujal maailmas – eelnevalt tuleb selles kokku leppida) – tullakse tagasi joonele ja öeldakse selle linna nime esimene täht. Vastavõistkond peab nime ära arvama. Kui kõlab õige nimi, pistab võistkond jooksu, et neid kätte ei saadaks. Nime ära arvanud võistkonna liikmed proovivad kätte saada ärajooksjaid. Mängijad, keda puudutatakse enne nõ kodujoont, lähevad üle vastasvõistkonda.

Naerusuu

Skaudid, omavahel sõbraid ja naabrid Aadu ja Elmo, otsustasid teha suvelõpu matka, tutvumaks oma kodude, kuhu nad olid hiljuti kolinud, ümbrusega. Käinud terve päeva, leidsid nad õhtuks toredate telkimisplatsi. Lähemalt ümbrust uurides märkasid nad aga, et tulease lõkkeplatsil ja selle ümbrus oli täis laialipillatud konservitotsikuid, mis viitas sellele, et siin olid ka enne neid inimesed viibinud.

Et korralikud olla, nagu skaudid ikka olema peavad, jätsid nad hommikul lõkkeplatsile maha suure kirja: "Ainult räim tomatid ja sprotid õlis on meie jäetud, ülejäänud karbid olid siin enne! Aadu ja Elmo."

*

"Kas sa Cooperit oled lugenud?" küsis Elmo ühel päeval Aadu käest.

"Jah, muidugi!" ütles Aadu tähtsalt. Ta ei tahtnud võlgu jääda ja küsis omakorda: "Aga kas sina Hemingwayd oled lugenud?"

Elmo hüüatas: "Loomulikult! Ainult ma ei mäleta enam hästi, kes oli selle raamatu autor!"

*

Aadu läks oma isaga matkama. Omavahel lepiti siis kokku nii, et hommikueine keedab ühel päeval Aadu, teisel päeval isa. Esimesel hommikul, kui oli Aadu kord hommikueinet valmistada ja isa veel telgis mõnusasti pöönutas, pistis Aadu äkki pea telgiuksest sisse ja küsis: "Isa, mida siis tuleks teha, kui puder põhja kõrbeks?"

Veel unine isa ütleb Aadule: "Noh, ei midagi! Tuleks lihtsalt ära visata!"

"Ahaha!, siis ma tegin õieti!" hüüatas Aadu rõõmsalt.

↳

"Kus sa suvevaheajal käisid, Elmo?"

"Matkasime mööda huvitavaid linnu!"

"Mida sa seal siis huvitavat ka nägid?"

"Kaubamaju."

"Aga peale kaubamajade?"

"Ma ei tea, fotod on alles kaameraras!"

Päkapikud treeningul

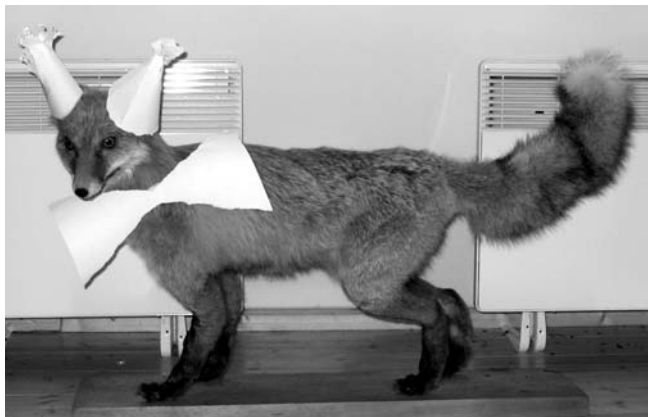
METSAMÄRGI KURSUSEL

Metsamärgi koolitusega kaasneb alati teatud salapära. Kõik, mis mul eelnevalt välja uurida õnnestus oli, et kursus koosneb koolitusest, laagrist ja siis praktilisest tegevusest ehk õpitu rakendamisest. Kõigile küsitlertule ilmus muhe – meeldivat meenutav – naeratus näole ning ainus kommentaar, mida kuulsin, oli – küll siis saad teada.

Tagametsas jagati meid kaheks salgaks – rebasteks (Annika, Marge, Marko, Raimo, Helin) ja ilvesteks (Mart, Doris, Remi, Helen, Karolin), kes end päevakohaselt Toomas-Hendrikuteks kutsusid. Tähtsal kohal oli kambavaim, tahe teisest salgast ja põhilistest loengute läbiviijatest – Tõhkudest (Markus-Alfred, Kristjan, Aune, Siimon, Tarmo) parem olla.

Teisel korrusel olevast rebasetopisest sai ka osavate ilveste salga kaasabil imeilus suure kikilipsuga ilves.

29.09–01.10.06. kogunesid skaudijuhid Tagametsa end täiendama Metsamärgi kursuse nädalalõpukoolitusel.

Fotod on ESÜ arhiivist.

Enamik päevadest olid sisustatud loengutega, vahetaladeks tegevused. Suurepärase vaheldusena tuli küttepude tegemine, nende riita ladumine. Laupäeva õhtul nautisime saunamõnuseid ja lihtsalt lõõgastusime.

Koolituse lõpetamisel saime diplomid, nahast võrud, mis tekitasid eriti uhke tunde ja suurema tahte metsalaagrist osa võtta.

Teadmatus lisab põnevust, seega ei taha teistele seda ära rikkuda. Koolitusel toimuv on iga kord erinev – lektorid, teemad, jätab igale osalejale omamoodi jälje, aga kindlasti soovitan kõigil vähemalt 18-aastastel juhtidel Metsamärgi kursusest osa võtta!

SKJ. KAROLIN LILLEMÄE

AASTA SKAUDIJUHT 2006

Käesoleval tegevusaastal hakati välja andma parima skaudijuhi tiitlit, millega kaasneb stipendium suurusega 3000 krooni. Stipendiumi saaja otsustab viieliikmeline komisjon, kuhu kuulub 2 peastaabi liiget, 1 aukohtu liige ja kaks ESÜ liiget.

Ühele inimesele saab stipendiumi anda vaid ühel korral.

Kandidaate sai esitada 30. oktoobrini.

Sel aastal valiti **parimaks skaudijuhiks** Lääne Skautide Maleva Palivere rühma skaudijuht **Remi Neitsov**, kes on skautlikus vaimus üles kasvanud ja Lääne maleva aktiivne liige juba selle algusajast. Praegu tegeleb ta regulaarselt Palivere rühmaga – korraldab koondusi, teeb noortega põnevaid väljasõite, väliüritusi ja heakorratöid kodukohas.

Remi on olnud ka aktiivne Lääne maleva ürituste korraldamisel – LSM-i spordipäevad, traditsioonilised sügisretked jms.

Aastal 2005 tunnustati remit Aasta vabatahtliku tiitliga.

Nskm. MARKUS A. KÕIV
ESÜ koolitusjuht

Foto ESÜ arhiivist

SEENIORID RAHVUSVAHELISTEL RÄNNUTEEDEL

Saksamaal Rothenburg ob der Tauberis toimus 30.08–03.09.2006. a. Kesk-Euroopa regiooni seniorskautide konverents. Saanud kutse sellele juba läinud aasta sügisel, otsustasid 10 meie skaudigildi liiget sellest osa võtta, teele asus nendest aga vaid 7 gildiskauti.

Teele asusime 25. augustil. Sellega pandi proovile ka meie „skautlik võimekus”, sest kohalejõudmiseks tuli sõita bussiga vahetpidamata 36 tundi ja seejärel veel 3 tundi rongiga. Väsinult, kuid heas meeleolus jõudsimme kohale. Meid ootas ees südamlik vastuvõtt mugavas sõprusringis.

Konverentsi avas Kesk-Euroopa Regiooni seniorskautide president Rösle Frick. Seejärel lausused tervitusi rahvusvahelise seniorskautide organisatsiooni ISGF ja Skautide Maailmaorganisatsiooni WOSM esindajad. Selliseid konverentse peetakse sedavõrd olulisteks, et tervitajate seas olid ka Rothenburgi linnapea, Liidumaa maavanem, sotsiaalministeeriumi esindaja, Kesk-Euroopa regiooni kuuluvate gildide presidendid (meie mõistes peavanemad) ning külalised teistest Euroopa regioonidest.

Kokkutulnutele esinesid kontserdiga saksa skaudid, andes muusikalise ülevaate skautlikust tegevusest aasta jooksul.

Rothenburg on imeliselt kaunis oma keskaegse vanalinna ja samas stiilis ehitatavate uusehitistega. Linn saab 40% sisetulekutest turismist, 40% käsitööst ja vaid 20% äärelinnas paiknevast tööstusest. Linna külastab päevas umbes 5000 turisti kogu maailmast.

Kolmandal konverentsipäeval lõogastusime, toimusid ekskursioonid Nürnbergi ja Rothenburgi ümbruse kaunitesse linnadesse. Kuna konverents toimus Rothenburgi linna 275. aastapäeva tähistamise ajal, said konverentsist osavõtjad osa ka sel puhul toimunud pidustustest. Imepärane oli tuleetendus „Rothenburg leekides”.

Konverents jätkus oma rada. Kuulati Rösle Fricki aruannet regiooni tööst eelmisest konverentsist 2004. aastani, järgnesid majandusaruanded ja Kesk-Euroopa regiooni uue juhatuse valimine. Juhatuse esimeheks valiti tagasi Rösle Frick ja sekretär-asjuriks Manfred Bosse. Teised liikmed vahetusid.

Konverentsist osavõtjad said ka ülevaate Canteburys toimunud ISGF Euroopa konverentsist ja Lillehammeris peetud Maailma konverentsist.

Tõsiseks probleemiks, mida arutati, on jätkuvalt seniorskautide ridade vähene juurdekasv endistes sots-maades. Põhjuseks on muidugi 60 aasta pikkune skaudiliikumise keelustamine. Teistes maades on tegevskautlusest gildiskaudiks üleminek loomulikuks jätkuks põhimõttel: kord skaut – alati skaut!

ISGF-i otsusel aastast 2000 on aga skautluse ridadesse võimalik tulla igaühel, kes tunnistab skautluse põhimõtteid, olenemata sellest, kas oled lapsena olnud skaut või mitte.

Paljudes Euroopa maades on endised skaudid tähtsatel riiklikel ametipostidel. Sellega on seletatav ka igakülgne tugev riigipoolne toetus. Slovakkias aga toetab riik isegi väljaspool oma maa piire toimuvate rahvusvaheliste ürituste läbiviimist sõpruse tugevdamiseks rahvuste vahel.

Konverentsil arutati ka skaudisümbolika, stiili ja traditsioonide küsimusi. Rõhutati heade traditsioonide katkematu

Foto autori erakogust

jätkamise tähtsust, ühtse stiili ning sümbolika loomist ja sellest kinnipidamist. Tähtis on üldsuse teavitamine skautlikust liikumisest ja tegevusest, sealhulgas seniorskautide ettevõtmiste mitmekülgselt kajastamist. Ülitähtsaks peetakse kõikides riikides skaudimuuseumite olemasolu, sest arhiivid on rahva mälu ja selle säilitamist tuleb mõista kui riiklikult tähtsat ülesannet, olles oluline riiklikule ajalookäsitusele. Igas skaudiorganisatsioonis peaks olema arhivaari ametikoht.

Siinkohal on rõõm tõdeda, et ESAK-il on tõsiseltvõetav arhivaar Erich Ahven ning väga auväärne gildiliige Lembit Tullus, kes kogu hingega tegutsevad ajaloomaterjalide säilitamise nimel. Kaua nad aga seda tööd teha jõuavad? Nende kõrvale peaks kasvama noored tegijad.

Konverents pidas väga tähtsaks seda, et nii noorskautidel kui seniorskautidel oleks oma statsionaar ehk püsikasutatav ruum, mis on eduka tegevuse üheks aluseks. Rõhutati ka rahvusvaheliste kontaktide ja sõprussidemete suurendamise tähtsust, mille üheks vormiks on skaudilaagrite korraldamine teistes riikides. Selliseks heaks näiteks on ka sel suvel Tagametsas läbi viidud 200-liikmeline saksa skautide laager, mida 8. augustil külastasid ka ESAK-i delegatsioon. Perspektiivis on samalaadse laagri püstitamine ka 2008. aastal.

Eelviimane konverentsipäev kulmineerus piduliku õhtusöögiga ajaloolise lossi teatrisaalis. Samas autasustati nii Grossarli endist linnapead kui ka iga-aastase maailma skautide talvise kokkusaamise korraldajat kuldse rinnamärgiga. Suureks üllatuseks oli aga ka ESAK peavanemale samasuguse autasu omistamine.

Viimase konverentsipäeva pärastlõunal osalesime Linna-päevadel, kus igal tänaval toimus mingi kontsert või teatraalne etendus. Suures enamuses kandis linnarahvas rahvariideid ja kõikjal müüdi käsitöötooteid ja kohalikke hõrgutisi.

Õhtu möödus, nagu kõik eelmisedki, sõprusringis lauldes ja vesteldes. Toimus isegi võistulaulmine.

Ärasõiduhommik ületas emotsionaalselt kõikeelmised. Pidime rongile jõudma juba enne hommikusööki. Hotelli juhtkond võimaldas meile varase hommikueine ja seejärel pidime taksoga jaama sõitma. Ülisuur oli meie üllatus, kui nägime, et kogu hotellis peatunud seniorskautide pere seisis takso juurde viiva tee mõlemal pool ja saatis meid käsi lehvitades ja lauldes teele! Selline elamus juba ainuüksi kompenseeris kõik need raskused, mida meie vanadel gildiskautidel tuli ületada väsitava teekonnaga Rothenburgi ja tagasi.

INGRID JUNISOV,

Eesti Skautliku Antoni Keskigildi peavanem

Head terweist, kindlat meelt ning kordaminekuid uuel, 2007. juubeliteaastal!

Palju õiglast arusaamist edaspidisel skautlikul rajal.

Selliste soovidega kõigile skautluses osalejatele ja nende ridadesse tulijatele tervitab teid Eesti Skautliku Keskgildi nimel skm Lembit Tullus.

Tõepoolest, algav aasta on seekord täis mitmeid juubelitähtpäevi, mis on otseselt seotud skaudiliikumisega nii meil kui maailmas. Loetlegem need siis üle kronoloogilises järjekorras.

Lord Baden-Powell – maailma skautluse isa 150. sünniaastapäev on 22. veebruaril 2007. a.

Anton Õunapuu – Eesti skautluse looja 120. sünniaastapäev on 7. novembril 2007. a.

Skautluse algus – esimene skaudilaager Brownsea saarel, august 1907. Sealt sai alguse salgasüsteemis tegetsemine ja mõiste boy scout. Tolleaegset skautlust kutsutakse Bi-Pi skautluseks, mis levis lühikese ajaga üle kogu maailma. Algaval, 2007. aastal, möödub skaudiliikumise algusest 100 aastat.

Eestikeelse ja -meelse skautluse algus – skautluse koguteoses aastast 1939 on antud Anton Õunapuu loodud skaudirühmade asutamise aegadeks 2.–15. veebruar ja 17. september 1917. a. Seda on meie skaudid tähistanud varasematel aegadel 15. veebruaril, mida tähisteks lugedes möödub siis meie puht-eesti skautluse algusest 2007. a veebruaris 90 aastat.

Ausammast Vabadussõjas langenud õpilastele ja õpetajatele – mälestussammas Tallinna Reaalkooli juures püstitati 13. novembril 1927. a. Langenute hulgas oli ka Anton Õunapuu. See mälestusmärk on saanud iga-aastaseks külastuskohaks meie skautidele ja nende väliskülalistele. Ausamba püstitamisest möödub aastal 2007 siis 80 aastat.

Tänu skautlikule eluviisile on paljude skautide eluiga märkimisväärne – lõikuskuul 2007. a, kui tervis vastu peab, täitub praegusel skm. Lembit Tullusel 90 aastat.

SEENIORSKAUDID TÄHISTASID JÕULE

Eesti Skautliku Antoni Keskgildi jõulupidu peeti Kristiine Keskuses 21. detsembril ja sellest võtsid osa külalised Soome Püha Jüri Gildist ning Eesti Skautide Ühingu esindajana oli kohal ka värskest ametisse asunud skauditööala juht Ainar Lillemaa.

Gildi põhiprobleemiks on saanud seniorskaudide ridade hõrenemine, sest gildi põhiliikmed on pärit veel skautlusest enne II maailmasõda. Sellest hoolimata on kõigil ärgas vaim ja tegetsemistahe. Side Soome gildiskaudega tekkis aga kohe pärast skautluse taastamist praeguse Eesti Vabariigi loomise algusaastail. Selle kinnitamiseks kinkis ESAK Soome gildile meie aktiivse liikme Uno Saarna valmistatud Püha Jüri kujukese, mis SPYP suurte koosolekutel alati välja tuuakse. ESAK veel täiustab skautluse suure aastapäeva tähistamise plaane, Soome seniorskaudidel on aga juba plaanid tehtud. Neil on kavas korraldada rändnäitus skaudiliikumisest, kavas on juunikuus suur pidu Tampere, maikuus kevadretk, septembris sügisretk ja Sõbrapäeva tähistamine. Kõik see toimub ühtlasi deviisi all – Gildid nähtavale!

Meie Antoni-gild ootab uuel aastl tihedamat koostööd Eesti Skautide Ühinguga.

Skm. LEHO MÄNNIKSOO

Kõneleb gildi peavanem Ingrid Junisov, esiplaanil vasakult Ainar Lillemaa, Maija Tiirikainen (Soome) ja gildi arhivaar Erich Ahven.

Soome külalised peolauas - vasakult teine Pertti Pihkala, gildi-lehe Pyhä Yrjana toimetaja Iris Pihkala ja Veijo Tiirikainen.

Nskm. SIRJE POOL,
ESÜ hundutööala juht

HUNDUD PSGM-i MATKAMÄNGUL SAARDES

Kui Pärnumaa Skautide ja Gaidide Maleva matkamäng on juba traditsiooniline üritus, siis hundumatk selle ürituse raames sai sel sügisel toimuma esmakordselt. Hundumatkal osalejaid ei olnud küll palju – vaid kolm võistkonda – kuid sellegipoolest oli tegu igati vahva ettevõtmisega. Ilm oli soe ja päikesepais-teline, mis ka kindlasti soodustas head matkatuju.

Matkaraja pikkuse sai iga võistkond endale ise vali-da ning seejuures ka siis selle, milliseid kontrollpunkte läbida. Punktide sisu oli mitmekesine – sai ronida ja sõita ahviraudteega, otsida miine pimedates Allikukivi koobastes, orienteeruda, harjutada relva kokkupane-kut, otsida endoskoobiga kinnises kohvrus erinevaid esemeid. Samuti oli punkte, kus tuli vastata Saarde valla kohta käivatele küsimustele, joonistada valla

vapilooma (ilves) ning tunda ära erinevad loomad nende naha, kihvade või sarvede järgi. Õhtul sai ööbi-miskohas vaadata näitust rajal valminud vapiloomade joonistustest. See oli tõeline „ilvese,“ päev, kuna samal ajal valiti ka meie uueks presidendiks härra Toomas-Hendrik Ilves.

Võistlustulemused kuulutati traditsiooniliselt välja järgmisel päeval. Kuna hundurajal oli osale-jaid täpselt kolm võistkonda, siis said kõik kolm ka auhinnatud ja suu magusaks teha soojade ðoko-laadikringlitega.

Suur tänu kõikidele korraldajatele ja samuti matka-listele! Loodetavasti saab hundumatkast traditsioon, kus järgmistel kordadel juba rohkemal arvul matkasel-le rajal on. Ja ei saa siinkohal mainimata jätta sedagi, et „matkamängu tagajärjel,“ on tänaseks alguse saanud uus hundupesa Allikukivi kooli juures tänu Saarde skaudi-juhi Sirlil Arumäe tublile eestvedamisele.

Autori fotod

HUNDUDELE

Inimesed on vist midagi väga sassi ajanud, sest hea ja mõnusa jõulurahu ja rõõmu asemel on nendest pühadest saanud nii mõnelegi ... aga lugege ise!

SOULUJÕULURAHU

Jõulud ja sünnipäev on aastas minu kaks kõige hirmuäratavamat aega. Ma tõesti loodan igal aastal, et ma jälle ühe sünnipäeva ja jõulud suudaksin üle elada. Kui mõni asi juhtub ootamatult, siis tekitab see vähem stressi ja pingeid, aga nende kuupäevadega on see jama, et sa tead juba tüki aega ette, et midagi suurt hakkab juhtuma. See on nagu ette ennustamisega – sa tead, et midagi juhtub, aga sa ei tea täpselt, et kuidas ja kõige hullem on veel see, et seda ei saa ära ka hoida! Ainus rahustav mõte on see, et ükskord lõpeb see ikkagi ära. Selleks aastaks.

Esiteks tekitavad jõulud ja sünnipäev inimesele tõelise majandusliku krahhi. Tuleb käia pidudel ja ballidel. Balli jaoks on teatavasti vaja üürida hirmkallis kleit. Või siis osta hirmkallis riie ja pusida sellest mingisugune kleidi moodi asi, kusjuures see aeg ja närvirakud, mis selle tegevuse peale kuluvad – kas neil pole mingit väärtust? Teiseks pole olemas tasuta balli ja see pileet tuleb kaaslasel maksta ju veel kahekordselt, sest tuleb ju olla härrasmees ja oma tüdrukule ikka pileet välja teha. Kolmandaks ei taha see tüdruk ju oma soengute ja kingade ja printsessikleidiga räpasesse bussi minna. Tuleb hankida auto ja maksta bensiini eest. Auto tuleb hankida juba sellepärast, et ükski ball ei lõpe sul enne südaööd ja mõnel pool minnakse edasi veel afterpartyle. Niisiis on viimane buss lihtsalt ära läinud, kui kogu kupatus läbi saab. Ja kui soovid peol veel mõnda lõõgastavat toodet tarbida, tuleb tellida takso, mille meeter tiksub ka valgusfoori taga ja EI hakka tagurpidi liikuma, kui takso tagurdab.

Teine jõulude hullus on kingitused. Sa PEAD kõigile kingi tegema, sest kõik ju teevad. Nüüd hakkab see kalkuleerimine. Kui teen sellele kallima kingi ja saan vastu mingi mõttetu asja tema kodu riiulist või ei saa midagi? Aga kui ma tollele ei tee jälle midagi ja ta juhuslikult otsustab mind mingi suure ja väärtuslikuga meele pidada, siis on endal jälle halb tunne. Pealegi – mille arvelt kogu see kulutus teha?

Jõulude ajal tuleb külastada surnuaedasid ja kõiki oma sugulasi, sõpru ja tuttavaid, sest muidu nad solvuvad, et sa neid jõulude ajal meeles ei pidanud. Pluss kõik need kaardid ja sõnumid ja kirjad jõulutervitustega. Nagu sa muul ajal oma sõpradega siis midagi teha ei või. Miks ei võiks nii olla, et nii, kui meelde tuleb, võiks käia nt surnuaial või kellelgi külas, siis lähen sinna, mitte ootan jõule, et siis on põhjust inimest külastada.

Mida ma aga jõulude juures eriti vihkan, on ostuhullus, mis absoluutselt kõigis kaubakeskustes lokkama lööb. See on alles raj. Aisakell ja Punanina hirveke mängivad poes 24h ööpäevas, kõik letid on kriiskavaid tulukesi ja karda täis, sama olukord valitseb ka tänaval. Põhimõtteliselt rahust on asi ikka väga kaugel.

Peale selle avastavad kõik lastehaiglad, et neil ei ole kohe üldse mingit ravitehnikat. Hakatakse küsima rahvalt annetusi nii tele kui raadio teel. Miks inimesed ei võiks lahked olla kogu aasta vältel, mitte ühe kuu jooksul aastas?

Sellepärast ma unistan praegu rahulikust jaanuarist. Seda ma tõesti ootan, sest siis äkki saabub rahu Maa peale.

Skj. ANNIKA TRÄSS

Ometi jõuab kätte jõuluõhtu ja...

Järgmiseks on meil kiri skautidelt. Sinna Tagametsa on alati nii raske pääseda...

Ma olen kuulnud, et langevarjuhüpe pidi päris popp olema!

Heh-heh!

Oh ei, mind jätke küll sellest välja!

Hetk hiljem Jahilossis.

Pauhi! Kraahi! Kraahi!

Ho-ho-hoo, ilusaid jõule...

ILVESE LIPKOND – ÜKS VANIMATEST

Tartus tegutsev Ilvese lipkond on üks vanimaid Eestis tegutsevatest skaudiüksustest. Täpset lipkonna loomise kuupäeva ega sellega seotud asjaolusid enam keegi ei mäletagi. Ühe asutajaliikme mälu järgi toimus esimene lipkonna laager Mustvee lähedal 1991. aasta märtsis. Järelikult pidi lipkond sel ajal juba loodud olema. On teada, et lipkonda kuulunud Rebase hundupesaga kogunes 1989. aasta detsembris. Kindel on ka see, et Ilvese lipkonna esindajad on osalenud kõikides taasiseseisvunud Eestis korraldatud suurlaagrites.

Üsna pikalt koosnes lipkond peamiselt Tartu 5. Keskkooli (Tamme Gümnaasium) õpilastest ja tegutseti ka sama kooli ruumides. Viimastel aastatel on aga lipkonna baasiks kujunenud Tartu Maarja koguduse keldriruum. Rakuke on meil ka Kivilinna gümnaasiumis ning alates sellest sügisest ka Kunstigümnaasiumis ning Tartu lähedal Puhjas.

Meie lipkonna skaudid ja hundud on läbi aegade olnud edukad ka erinevatel skaudivõistlustel. Näiteks

võitsid meie skaudid 1994/1995 hooajal toimunud Eesti Skautide Maleva (ESÜ loodi alles 1995) mitmest võistlusest koosneva sariürituse. Viimases Kriimsilma laagris toimunud hundude võistlusel said meie hundupesad aga kaksikvõidu.

Nagu kõik teisedki üksused korraldame ka meie matku ja laagreid. Sel suvel oli meil Pangodi järve ääres ühine laager Otepää Karude lipkonnaga. Peagi on kavas lipkonna talilaager. Oleme korraldanud ka ESÜ üritusi. Nii mõnigi mäletab ehk 2004. aasta Önapuu karika võistlust või eelmisi Talimänge.

Lipkonna liikmete arv on tõusude ja mõõnadega kogu aeg olnud 30-40 kandis, küündides hiilgeaegadel üle 50. Lipkonna „vilistlaste” arv läheneb kaheksakümnele. Suuremate ürituste korraldamisel oleme sageli ka nende abi kasutanud. Skautlust pole unustanud neist keegi.

MARTIN AVAMERI JA SVEN TARTO meenutusi kasutades
nsmk. OTT PRUULMANN

